

tabor 10

taborniška revija
letnik XLIX

2004
550 SIT

TOTEM * ROT * INTERVIJU

POTEPANJA

4	Intervju
7	Tabor na obisku
10	Totem
12	ROT

AKTUALNO

17	Taborniške novice
18	Tema meseca
20	Klepēt
22	Mednarodne strani
24	Taborniški vestnik
25	Iz Taborovega arhiva
26	Od rodov

STROKOVNO

28	Nasveti za vodnike
30	Dnevnik učitelja kitare
32	Taborniška fotografija
33	Vozli
33	Metode
34	Astronomija
36	Predstavitve rodov
37	Kosobrin
38	Izleti v naravo

RAZVEDRILO

40	Črna luknja
42	Faca
44	Dotik
45	Ježkov koticēk
46	Stric volk
46	Igra
47	Nagradna križanka

KDAJ?

KAJ?

KDO?

16. oktober	Močne ukane (Rod dveh rek) Medvode	rdr.rutka.net
16. - 17. oktober	47. JOTA (Jamboree on the air) in JOTI (Jamboree on the Internet)	www. scout.org
18. - 24. oktober	Teden vseživljenjskega učenja (po Sloveniji)	tvu.rutka.net, tvu.acs.si
2. - 7. november	Vodniški tečaj (Rod zelene Rogle) Skomarje nad Zrečami	emil.mumel@guest.arnes.si
4. - 5. december	ZNOT (Rod skalnih taborov) Domžale	saso.jenko@siol.net rst.rutka.net
Aktivnosti, ki bodo	potekale v okviru Tedna vseživljenjskega učenja:	
15. - 17. oktober	Lov na lisico (radioamaterski) Selnica ob Dravi (Kobanski rod)	Dubi Martinjak
V tednu od 18. do	Svečana podelitev nazivov Vodja - načelnik	Komisija za vzgojo in
22. oktobra	rodu, čete in Pomočnik pri izobraževanju	izobraževanje v ZTS
23. oktober	Predstavitve, delavnice in fotoorientirng Velenje (Rod jezerski zmaj)	Petra Glinšek
23. oktober	Izlet v deželo Petra Klepca iz Domžal (Rod skalni tabori)	Vivija Kolar
23. oktober	Izlet na Kofce iz Domžal (Rod skalni tabori)	Anže Virk
29. oktober	Taborniška liga v panogah mnogoboja OŠ Rodica (Rod skalni tabori)	Erika Zalokar

V.D. glavnega in odgovornega urednika: Aleš Cipot

Pomočnik urednika: Miha Bejek

Urednik fotografije: Blaž Verbič

Urednica priloge Medo: Meti Buh

Urednik priloge Gozdovnik: Aleš Skalič

Predsednik izdajateljskega sveta: Igor Bizjak

Novinarji in sodelavci: Barbara Bačnik, Maruša Baša, Aljoša Bizjak, Sergeja Bogovič, Jure Brankovič, Tina Bržan, Borut Cerkenič, Tanja Cirkvenič, Ajda Drož, Miha Eder, Jure Habjanič, Tomaž Hudomalj, Irena Jeretina, Klemen Kenda, Primož Kolman, Jernej Kovarič, Frane Merela, Dušan Petrovič, Tadej Pugej, Iris Skrt, Matic Stergar in Goran Tomšič.

Lektoriranje: Marta Lešnjak

Ustanovitelj, izdajatelj in lastnik Zveza tabornikov Slovenije, Ljubljana, Parmova 33. TABOR sofinancira Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport Republike Slovenije.

NASLOV UREDNIŠTVA:

Revija Tabor, Parmova 33, 1000 Ljubljana. Telefon 01/30008-20, fax 01/4361-477, e-pošta: tabor@rutka.net, info@zts.org. WWW: <http://www.zts.org>.

Cena posameznega izvida je 550 SIT, letna naročnina je 4700 SIT, za tujino pa letna naročnina s pripadajočo poštnino.

Transakcijski račun: 02010-0014142372.

Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Upoštevamo samo pisne odgovore do 31. januarja za tekoče leto.

Revija izhaja vsak prvi petek v mesecu.

DDV je vračunan v ceno.

Grafična priprava in tisk: Tridesign d.o.o., Ljubljana.

Tabor je tiskan na papirju SORA mat lux, proizvajalca Goričane, Medvode d. d.

Številka je bila tiskana skupaj s prilogo v nakladi 3800 izvodov.

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana.

Revija Tabor je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 792. ISSN 0492-1127

Naslovnica: Meti Buh

Letos smo na ROT-u prvič tekmovali tudi v kategoriji zunanjih tekmovalcev. Na fotografiji je ekipa Študent biologije.

UVODNIK

"A Tabor da je luzerski projekt?!"

Kuhalo se je dolgo. Dokončno skuhalo pa zaradi nesklepčnosti na junijski seji starešinstva šele na septembrski v Ljubljani. Beseda teče o predlogu (ne)povišanja odvoda članarine, seveda. Naši "poslanci" so se s tesnim izidom glasovanja odločili, da bo odvod članarine skromnih 2500 tolarjev. Skromnih kakor za koga. Tako kot na pol izpit kozarec vina. Nekateri ga vidijo na pol praznega, drugi na pol polnega. Starešinstvo je sprejemalo s $\frac{3}{4}$ večino. Menda je "dražji" predlog, 5000 tolarjev, padel za samo dva glasova. Podobno so padli tudi vsi ostali predlogi.

V dnevih in tednih pred odločilno sejo starešinstva so se me lotevali mešani občutki. Pogovarjal sem se z gorečimi nasprotniki občutnega povišanja članarine, kakor tudi z gorečimi zagovorniki. Naletel sem tudi na take, ki so o zadevi vedeli zelo malo oziroma skorajda nič glede na njihovo funkcijo v taborniški organizaciji in vlogo pri sprejemanju odločitve. Tudi lobiranja ni manjkalo. A vse skupaj me niti malo ne preseneča. Naj povzamem besede nekoga drugega, prisotnega na seji starešinstva: *"Glede članarine je bil spet divji Zabod. Za smejat. Na koncu smo sprejeli 2500 SIT članarine, tako, bolj za bec, kot zares."* Pa besede nekoga drugega ... " ... da Tabora nima smisla financirati iz članarine, saj je luzerski projekt". Vsak ima pravico do svojega mnenja. Cenim odkritost, četudi nemalokrat meji na nesramnost, je boljša kakor figa v žepu.

Tekle so debate o tem, da je povišanje odvoda članarine zgolj poskus reševanja finančnega stanja revije Tabor, in seveda o tem, da to sploh ni res. Politiko prepuščam politikom v naši organizaciji, me ne zanima. Zanimajo me samo dejstva. Revija Tabor ima pred seboj negotovo prihodnost, kajti sklep starešinstva bo nanjo vidno vplival. Poraženci bi lahko rekli, da pač vsak najprej gleda na svojo rit. A zdaj ni več časa za obtoževanje, temveč za delo. Ob prevzemanju položaja v.d. urednika revije nisem špekuliral s tem, da bodo izglasovali povišan odvod članarine in da bo čez mesec ali dva delo precej lažje, perspektivnejše, poslano z rožicami. Kakor tudi preostali člani Taborove ekipe, sem se dela lotil predvsem zaradi veselja do dela, ker verjamem, da bodo naše ideje prinesle boljše, kakovostnejše Tabor. Večina nas je s Taborom odraščala. Navezanost nanj pa je najboljša garancija, da bomo pri svojem delu uspešni.

Prenovili smo Taborovo ekipo, ki se še vedno širi. Sprejem predloga o bistvenem povišanju odvoda članarine bi dodal piko na i, prinesel Tabor v vsako taborniško družino v Sloveniji. Tako bi bilo delo močno olajšano, res pa je, da bi se pojavili očitki, da prodajamo mačka v žaklju. Da ponujamo revijo izgubljeno v času in prostoru, da na "lepe oči" ponujamo bistvene izboljšave enkrat v bližnji prihodnosti. Tako pa se bomo morali krepko potruditi, pa ne v našem osnovnem delu, ki bi ga opravili tako ali tako - oblikovanju vsebine revije, temveč z vprašanjem, kako povečati število naročnikov. Na vsak način je praktično nemogoče doseči danes maksimalno število naročnikov - le-to se giblje nekje okrog številke 5000 - ki bi ga prinesel drugačen sklep starešinstva. Mogoče pa se bo to zgodilo ob naslednji priložnosti. Če bo seveda Tabor še živ, po besedah pesimista.

Nabiranje novih in novih naročnikov pa je naloga, ki presega delo uredništva. In pri tem računamo tudi na vse tiste, ki ste odločno glasovali PROTI! Oblikovanje mreže, ki bo skrbela za vedno nove naročnike po Sloveniji, bo tudi vaše delo. Verjamem namreč, da plujemo v istem čolnu. Pozivam vse pristojne subjekte v taborniški organizaciji, da se lotijo spoprijetja z velikim izzivom. Naloga je jasna, pot do cilja precej manj, morebitni uspeh pa velika neznanka. Ste pripravljeni? Pa brez fige v žepu, prosim.

Aleš Cipot

INTERVJU

Tina Bržan - Tinnnkara,

foto: Arhiv Pišot

dr. Rado Pišot - FIŠ

Profesor s taborniško dušo

Lucija, Sonja in Robert so dobili bratca na šelesteč septembrski dan v začetku šestdesetih. Prijatelji ga še danes kličejo po imenu Fiš, ki ga je s krstom pridobil na taborjenju v Žabji vasi. Ime se je pravzaprav prijelo obeh bratov po domačiji njunega starega očeta "Pri Fišerjevih" iz Sela na Vipavskem.

Z vodom Banane je sodeloval na številnih taborniških tekmovanjih in akcijah ob boku Sončkom, tedaj nepremagljivi ekipi koprskih tabornic. Tudi aktivnemu difovcu se je dogodilo, da ga je na straži, po štirih taborniško adrenalinskih dneh in nočeh, premagal spanec, ki ga je stal kilske riževe čokolade v zameno za ukradeno zastavo. V njegovih raznobarnih življenjskih utrinjih se pomudimo le pri nekaterih: je član Strokovnega sveta za šport pri vladi RS, učitelj smučanja III. stopnje in član državnega izpitne komisije za alpsko smučanje, nekdanji trener NK Izola in NK Olimpija, doktorand Fakultete za šport in njen predavatelj ter izredni profesor na primorski pedagoški fakulteti in njeni ljubljanski inštituti, dekan Pedagoške fakultete Univerze na Primorskem in predstojnik Inštituta za kineziološke raziskave koprskega Znanstvenoraziskovalnega središča. Fiš ob vsem tem ohranja aktivno taborništvo, ki se je že takrat daleč nekoč zraslo z njegovim bistvom. Z ženo Sašo, nekdanjo smučarsko mladinsko reprezentantko, podajata brezmejnost

izziva zelenega horizonta svojim otrokom: 10-letni Ani, 6-letnemu Martinu in 2-letnemu Juriju.

S poletnega taborjenja pred srednjo šolo se je Fiš domov vrnil višji za celih 12 centimetrov

Tvoji spomini na taborništvo?

Moji spomini na taborništvo so vedno živi. Tudi moja taborniška družba je še vedno ista. Taborniški spomini so na kratko večina lepega, kar sem v življenju doživel. Tudi danes skušam preživeti čimveč prostega časa v taborniški družbi z vsemi petimi člani družine. Seveda pa je velik del letnega dopusta namenjen taborjenju, brez tega ne gre.

Kam segajo začetki delovanja društva starih koprskih tabornikov - KOST?

KOST je bil v osemdesetih organiziran kot klub znotraj takratnega OSG-ja (op.p. sedaj Rod srebnega galeba – RSG). Imeli smo KOST Ljubljana in KOST Koper. Študentje, ki smo študirali v Ljubljani (KOST Ljubljana) smo se dobivali ob ponedeljkih v gostilni Roža v Rožni dolini. Celo dopisovali smo si! (smeh) Takrat ni bilo mobilnih in interneta kot danes, pa je KOST Ljubljana pisal razglednico KOST-u Koper: »Kako ste v Kopru? Pozdravljamo vas s sestanka v Ljubljani!«. Predvsem zaradi študija in dejstva, da je bilo veliko članov pomorcev in so odšli na plovbo, je delovanje KOST-a počasi zamrlo.

Kako pa KOST deluje danes?

Sredi devetdesetih smo se na pobudo

petih prvič spet dobili in se odločili, da zopet vzpostavimo klub tabornikov. V tem času je v RSG-ju in ZTS prišlo do velikih sprememb, ne samo tistih, ki so bile logična posledica osamosvajanja Slovenije, ampak tudi določenih vsebinskih sprememb, za katere pa smo menili, da bi jih raje ne vključevali in sledili stari tradiciji. Ustanovili smo samostojno društvo KOST, s katerim smo letos organizirali že osmi tabor z vsemi vsebinami, ki smo jih izvajali na taborih nekdanjega OSG-ja.

**RSG ni letos uspel zadostiti niti registri-
skim pogojem zveze. Ali kostovce ne
mika, da bi ponovno vzpostavili delovne
nje RSG-ja?**

Dejansko smo se s predstavniki RSG-ja kar nekajkrat srečali, jih povabili na nekaj skupnih akcij in povedali, da smo z veseljem pripravljeni pomagat. V Kopru res obstaja močna generacija starih tabornikov, ki bi lahko podprla delovanje taborniškega

rodu. (op.p. Brez težav našteje ducat koprskih tabornikov, med katerimi so znani direktorji, akademiki, medijske osebnosti.) Če bi se mladi vsaj malo dali skupaj, bi imeli podporo iz naših vrst.

Filozofija, ki jo tabor- ništvo nudi

**Kakšno je tvoje mnenje o vplivu tabor-
niškega programa na otroka oziroma
mladostnika?**

Vedno sem bil prepričan, da ima celotna filozofija, ki jo taborništvo nudi, zelo pomemben delež pri vzgoji in pri celostnem razvoju posameznika. Prepričan sem na osnovi tega, kar sem sam doživel in tudi tiste- ga, kar sem skušal kasneje na različnih tabor- niških funkcijah, tudi dajati naprej. V današnjem času je v vzgoji in pripravi otrok na življenje pomanjkanje vsebine za spoz- navanje življenja z neko toleranco, s spreje-

manjem, socializacijo, s timskim pristo- pom. Mislim, da večino tega lahko dajo ravno vsebine, ki jih dobimo pri tabornikih. Skrbi me dejstvo, da se otroci manj odloča- jo za taborništvo. Kje bodo lahko sploh pri- dobili normalen, strpen in socializiran na- čin življenja ter nujno potrebne vrednote?

**Lahko taborništvo preživi v informaci-
ski družbi?**

Močno upam, da bo. Dejansko se ljud- je, ki so dovolj osveščeni, zopet vračajo, ka- kor lahko zasledimo iz različnih raziskav in pisanj. Zanimivo je, da so ravno tisti, ki uporabljajo podporo, ki jo nudi informaci- ska družba, tudi tisti, ki se najbolj intenziv- no vračajo v naravo. Mislim, da je zaenkrat ta skupina ljudi preozka. Ponovno bi se morali vrniti v širino, da bi bilo omogočeno slehernemu otroku, da izkusi taborništvo. Zagotovo pa je problem tudi v številni in ši- roki ponudbi, ki jo imajo otroci.

**Bi morali biti bolj atraktivni pri »nova-
čenju« novih članov?**

Potrebno bi bilo poiskati način, ki bi otroka pritegnil ter v toliko motiviral s pri- mernimi pristopi, ponujenimi vsebinami, da bi pri tem tudi ostal. Veliko je odvisno tudi od prijateljev. To gre na nek način ved- no na generacijske valove. V mojih časih nas je bilo samo na gimnaziji okoli 50 ta- bornikov. To je bil takrat resnično način življenja ...

**Število aktivnih članov starejših od 15
let v ZTS usiha. So mladi danes manj sa-
moiniciativni ali so samo generacije
drugačne?**

Ponavadi se članstvo giblje po valovih, generacije se menjujejo. Po profesionalni plati prisegam, da se da pridobiti in anga- žirati tudi to generacijo. Treba je le najti pravo noto, pravi motiv, kako jih prepričati in prepričan sem, da se da. Opaža se spre- membe ... premalo je altruizma, želje, da bi nekaj naredili skupaj, za druge. Te gene- racije so enostavno preveč navajene samo čakati, da se jim bo nekaj zgodilo. To se vidi tudi pri študentih. Ko imamo izobraževanja organizirana zunaj predavalnic, pasivno čakajo, da se bo nekaj dogajalo. Program

organizatorji naredimo zelo intenziven in poln vsebin, da me včasih že mlajši asistenti želijo prepričati, da bo to pa preveč. Toda točno vem, da čeprav je na začetku muka, je potem krasno in vsi zatrjujejo, da so se imeli enkratno. Če jim damo popoldan prosto, da si ga lahko organizirajo po lastni režiji, jim je brezveze, ker se nič ne dogaja. Se zdi, kot da si sami ne znajo narediti žura. Mi se nismo nikoli vprašali, ali se kaj dogaja ali ne. Naredili smo žur iz enega nožkanja ali treh instrumentov, ki smo jih zimprovizirali in se šli izmišljevati pesmi in žure. Nikoli ni bil problem dolgčasa. Danes je to prepogosto.

Med profesuro in taborništvom – vse znanje ti pride marsikdaj prav

V taborništvu se intenzivno razvija koncept neformalnega in vseživljenjskega izobraževanja. Je ta način pridobivanja znanj pridobil veljavo tudi v visokošolskem svetu?

Ja, sploh s programom vseživljenjskega izobraževanja se bodo vedno bolj razvijali programi neformalnega izobraževanja. Dejansko že tendenca omogočanja sleherniku nadaljevanje svojega izobraževanja na različnih področjih, do katerih kaže interes, vodi v to smer. Določene vsebine bodo tudi omogočale seštevane kreditov na študijskih programih, da bo dejansko prišlo do nekega formalnega ovrednotenja. Mislim pa, da bo po tem marsikdo posegel tudi zgolj zaradi pridobivanja nekih znanj za področja, do katerih goji poseben interes.

Lahko študent primorske pedagoške fakultete uveljavlja tudi tako pridobljena taborniška znanja?

Ja, seveda. Na razrednem pouku in predšolski vzgoji imajo študenti določeno količino ur integrirane prakse, ki jo morajo izpeljati v različnih skupinah. Nekateri študentje so jih že opravljali v taborniških društvih in mislim, da so ta znanja lahko s pridom uporabljana. Taborništvo je že bilo predmet številnih seminarских nalog. Bil sem tudi mentor nekaj diplomam s taborniško vsebino.

Pri tabornikih skušamo razvijati metode učenja, ki so precej različne tistim v nekdanji tradicionalni šoli. Ali visokošolsko izobraževanje še vedno temelji zgolj na ex katedra podajanju snovi?

Moje geslo je, še posebno če se osredotočim na pedagoško fakulteto, da je težko biti dober pedagog, ne da bi spoznal in doživel vsebin, ki jih lahko doživiš v naravi. Že pri izbirnem programu, ki smo ga vključili pri razrednih učiteljih sem nekako v hecu dal vodilo: »tisti, ki ne da glave pod vodo, ne preživi noči v šotoru ali ne okusi veselja na snegu, ne more otroku predstaviti teh vsebin na tak način, kot jih lahko tisti, ki je

to doživel«. Ko govorimo o pedagoški fakulteti, je pomemben del didaktike, nauka o poučevanju, po moje mogoče doživeti in spoznati samo v neformalnih oblikah.

Ti pri akademski karieri taborniška znanja pridejo kdaj prav?

Ja, velikokrat. (smeh) Orientacija v prostoru je zelo pomembna in akademski prostor ima velikokrat zelo nejasno določene smeri neba. In če se spoznaš na orientacijo in če se znaš držati starega pravila, da je tabornik iznajdljiv, potem ti pride vse to marsikdaj prav.

Pa si je Fiš, ko je sedel na svoji prvi nočni straži, predstavljal, da bo nekoč dekan?

Ne, kje pa. Tako kot se ne spomnim, je bila in kako je minila prva straža, v tistem trenutku zagotovo nisem niti za trenutek pomislil, da bi kdaj bil dekan. Taborništvo mi je resnično dalo velik pečat v življenju. Ta čas je bil tako lep, zanimiv in poln, da sploh nismo razmišljali kaj bomo, kje bomo in kako bomo. Da bi razmišljali o tem, kaj se bo kasneje dogajalo ... sploh na prvih stražah, kje pa. Živel smo za tisti trenutek in ga z veliko žlico uživali.

Maruša Baša, foto: arhiv RKV

TABOR NA OBISKU

Rod kraških viharnikov Postojna

So najstarejši še delujoči rod v Sloveniji, marsikdo bi jih označil tudi kot simbol "resnega" rodu. Njihov način dela je profesionalen, včasih celo preveč. S približno sto člani spadajo med manjše rodove, vendar se zadnja leta raje kot za kvantiteto, borijo za kvaliteto. Kljub vsemu pa so še vedno čisto (ne)navadni, zabave željni taborniki.

"Amerika", eno izmed taborjenj na Debelem Rtiču, takrat še Odreda kraških viharnikov.

Taborništvo je bilo v Postojni vedno popularno in se je verjetno prav zato obdržalo vse od leta 1951, ko sta predvojni skavt Drago Jordan in gozdovnik Rudi Hohn-Pešendaš sklicala ustanovni občni zbor taborniškega društva. Leto naj bi življenje takratne mladine približalo naravi in njenim čudesom. In tako se je začelo.

"Na učne sestanke smo radi hodili, ker je bilo za nas to nekaj novega in zanimivega. Med prvimi stvarmi, ki smo se jih naučili je bila priprava ležišča iz priročnega gradiva in nato izdelava šotora iz vej, na kraju, kjer ti ga veter ne bo porušil, priprava ognja brez vžigalic in še in še. Tudi pravilna vezava vozlov, njihov naziv in uporaba nam niso ušli. Sami smo si izdelovali "turnistre" (nahrbtnike, ki so bili z vrhnje strani prevlečeni s telečjo kožo) in celo platnene

šotore. Res, skavt in gozdovnik sta bila izkušena in vseh muh polna in sta nas marsičesa naučila, kar nam je pozneje, tudi v življenju, prav prišlo.

Nekega dne sta nam oznanila veselo novico - šli naj bi na pravo taborjenje v Preddvor, kjer naj bi v naravi preverili pridobljeno teoretično znanje. Tabor smo postavili na jasi ob robu smrekovega gozda. Pogled je bil obrnjen proti gradu, za njim pa se je dvigal mogočni in ponosni Storžič. V taboru je imel vsak svojo nalogo, ki jo je moral vestno opravljati, v nasprotnem mu je bila odvzeta in to je bila huda sramota. ...". Tako se začetkov spominja Franko

Blažina, eden prvih postojnskih tabornikov.

Seveda pa ni šlo ves čas gladko - pred približno desetimi leti je taborništvo na postojnskem skoraj zamrlo, a je peščica tabornikov, ki so še ostali, z veliko truda rod zopet postavila na noge.

Akcije organizirajo s posebnim, celo nekoliko nenavadnim pristopom, ki pa se je izkazal za zelo učinkovitega. Za organizacijo je zadolžena petčlanska ekipa, v kateri sodelujeta GG-ja iz sedmega in osmega razreda, dva PP-ja, ki nista vodnika ter mentor in vodja ekipe, ki je vodnik, načelnik ali

Naš skromni "domek", taborniška koča na Mačkovcu.

To, da je taborništvo v Postojni dobro razvita in cenjena dejavnost, dokazuje tudi nagrada za posebne športne dosežke, ki jo je Športna zveza Postojna v lanskem letu podelila PP klubu.

Dežurni vod, prva jutranja straža večnega ognja.

inštruktor. Na ta način se starejši GG-ji postopoma uvajajo v organizacijo ter dobijo občutek za timsko delo. Delo v ekipi tudi razbremeni za organizacijo zadolženega posameznika, vendar je ta način izvedljiv le pri nekaterih splošnih rodovih akcijah.

V preteklosti so bili cilji rodu predvsem stalno število aktivnih članov. Sedaj, ko so to dosegli, gradijo predvsem na kvaliteti akcij, sestankov in navsezadnje tudi zabave. Aktivno se posvečajo nekaterim obsežnim projektom, med drugim tudi ustanovitvi čete v Pivki in okrepitvi MČ družine, pripravljajo pa tudi zbornik o prvih 55 letih Kraških viharikov.

Vodova srečanja potekajo v taborniški sobici in ne na šolah, kot je v navadi drugod, velika pa je želja po taborniškem domu, kjer bi vzporedno lahko potekalo več sestankov.

Že nekaj let izvajajo tudi projekt načrtnega izobraževanja, v katerega so vključeni člani od sedmega razreda osnovne šole naprej. Člani so pomočniki na sestankih MČ in GG vodov, enega od sestankov vodijo tudi sami. Smisel tega projekta je v tem, da se na podlagi izkušnje bodoči vodniki dosti lažje odločijo za vodništvo, specializacijo ali katero drugo funkcijo v rodu.

Rodova uprava

Starešina rodu - Miha Uhelj
 Načelnica rodu - Špela Uhelj
 Načelnica čete v Pivki - Anja Šabec
 Načelnik MČ - Sašo Petrovič
 Načelnik GG - Luka Tratnik
 Načelnik PP - Borut Žužek (pomočnik Aljoša Gerželj)
 Načelnik grč - Mitja Primc
 Načelnica za vzgojo kadrov - Beti Gerželj
 Tajnica - Martina Stegel
 Propagandistka - Maruša Baša
 Gospodar - Andrej Samsa
 Oskrbnik koče - Mihael Prelc

Tudi pri nas dvigajo zastavo le tisti, ki si to res zaslužijo.

30-članska odprava Postojnčanov na Pow wow-u.

Struktura rodu

MČ	23
GG	31
PP	18
Grče	14
Skupaj	86

Špela Uhelj, absolventka visoke šole za turizem v Portorožu, je načelnica rodu že četrto leto.

Špela: "Veliko se ukvarjamo z izobraževanjem in motivacijo vodstva. S tem namenom organiziramo akcijo, ki je sedaj že neka stalnica, z imenom in znakom; vsako leto se nekaj tudi spremeni, dogradi. Začeli smo, na primer, z enim vikendom letno, sedaj jo izvajamo že dvakrat. Gre za pridobivanje znanja in spodbujanje kreativnosti, ki jo potrebujemo za delo z vodi in klubi. Pomemben je seveda tudi popoln odklop, da se za nekaj dni razbremenijo vse napetosti. Iz tega izhaja tudi močna povezanost članov vodstva, ki se potem prenaša tudi na ostale akcije."

Špela: "Pomembno je, da ne obstanemo na mestu, temveč da delamo na kvaliteti."

Sta kajenje in uživanje alkohola v vaših vrstah res tabu?

"V našem društvu želimo z aktivnim programom mladim dokazati da se je mogoče zabavati, smejeti in uživati tudi brez alkohola ter da je življenje lepše brez vseh škodljivih opojnih substanc. Kajenje in alkohol vsekakor ne smeta ostati tabu in tudi v naših vrstah to nista. Problem je namreč v tem, da je to v današnji družbi akuten in "popularen" način zabave. O tem se je treba z mladimi vedno pogovarjati ter jim predstaviti posledice uživanja vsakršnih drog."

Kaj pa sodelovanje z ostalimi taborniki?

"Že dolgo sodelujemo z Rašiškim rodom iz Ljubljane, nekajkrat smo celo skupaj taborili. V zadnjih letih se je ta "naveza" s pomočjo PP-jev le še okrepila. Povezani smo tudi z velenjskimi taborniki, saj so nas pred leti obiskali na zimovanju, nekaj naših članov pa se je udeležilo tudi njihovega jesenovanja. Dober odnos imamo tudi z ostalimi rodovi JPN, predvsem z Ruševci in J'rtami - z obema rodovoma smo skupaj bivali v Avstriji, na mednarodnem taboru Techuana."

So finančna sredstva problem?

Pomembno je, da se zadnja leta rod odpira navzven. Imamo dober odnos z občino Postojna, ki nas pri projektih pogosto finančno podpre, sredstva pa črpamo tako rekoč od poksod.

S pomočjo drugih mladinskih društev v Postojni že vrsto let organiziramo čistilno akcijo, ki je za našo razpoznavnost med najpomembnejšimi akcijami. Z njo pa ne dosegamo le vsako leto občutno čistejše okolice, temveč skrbimo tudi za osveščenost občanov in druženje ter predstavitev ostalih postojnskih društev.

Če bi ti taborniška vila lahko izpolnila tri želje bi to bile ...

(po dolgem premisleku in posvetovanju s starešino)

1. Da taborniška kočica na Mačkovcu postane skavtski center.
2. Da dobimo taborniški dom v Postojni.
3. Da se arhiv sam zloži in uredi ☺.

Špela: "Vodstvo se po vrednotenju ne sme takoj raziti, vse se mora končati z zabavo."

Lani smo RKV-jevci vsi skupaj taborili ob Lahinji.

REPORTAŽA

Besedilo in foto: Miha Bejek

Mivka, sonce in smeh ... TOTeM 2004

Taborniško odbojkarsko tekmovanje na mivki je prva akcija v novem taborniškem letu, zato ima poseben čar. Tistih, ki pridejo zgolj igrati je malo. Za večino je srečanje v Ilirski Bistrici priložnost za obujanje spominov na poletne dogodivščine, objeme starih in novih prijateljev ter nabiranje energije za naprej.

Na mivki

Na stadionu Trnovo se je zbralo 26 ekip, da bi se na mivki potegovali za pokal sedmega TOTeM-a. Predtekmovalni del je potekal v skoraj ekstremnih pogojih, saj se je polovica tekem odigrala v hladnem večeru, polovica pa v pripekajočem totemskem soncu. To je očitno vplivalo tudi na navijače, ki so kar obsedeli v senci in prepustili ekipe lastni motivaciji. A mešane štiričlanske ekipe so v četrtfinalu in polfinalu kljub temu prikazale obilico dobre in atraktivne igre.

Prava poslastica je bil finale z odlično igro obeh ekip, ki se je odločilo šele v tretjem setu. Zmago si je priborila domača ekipa IAN in številni navijači iz vrst snežniških ruševcev so ubranitev lanskega naslova glasno pozdravili.

Ob mivki

Na igrišču je prostora za osem tekmovalcev. Ostali lahko le navijajo in se družijo. Poleg vsakoletnih udeležencev TOTeM-a ter udeležencev inštruktaže in vodniških tečajev so se letošnji srečali še znanci s Pow wow-a, ki je mesec prej potekal le nekaj kilometrov v stran. Predvajanje dokumentarca o Pow wow-u v petek zvečer je tako bila dobrodošla popestritev. A številni udeleženci so tokrat pogrešali ogenj, ki je le srce večdnevniških taborniških akcij. Večina udeležencev je tako odšla v Ilirsko Bistrico, nekaj pa jih je v šotoru še pozno v noč pelo ob kitari.

Vtisi s TOTeM-a

Polona Čeligoj - Vida, RSR - organizatorka tekmovanja: "Zadovoljna sem, ker je bilo veliko ekip. Zahvaliti se moram našim popotnikom in grčam, ki so ta TOTeM naredili mogoč. Sami so se organizirali in uredili igrišče, ki je bilo prej v izjemno slabem stanju, saj ga sicer nihče ne vzdržuje. Ljudje so se družili, bilo je sproščeno vzdušje - in to je glavno na TOTeM-u."

Anja, RKV - ekipa Iljini: "Bili smo prvič na Totem-u, tako da je bilo vse novo, ampak carsko. Igrali smo celo nad pričakovanji, ker nismo nič trenirali. Ampak drugo leto bomo in bo tudi rezultat boljši."

Tomi, RJS - ekipa RJS 2 (3. mesto): "Super je bilo. Fenomenalno. Vse je bilo dobro: vreme, družba. Dali smo vse od sebe in z rezultatom smo seveda zadovoljni."

Katarina, RaR - ekipa Džamii: "V redu je to, da smo pri tabornikih lahko brez sodnika. Točke šteje nekdo, ki nikoli ni igral odbojke, spoštuje se fair play in res je taka zakon igranja. Niti enkrat se nismo skregali."

Janja, RR - ekipa Ne vem: "Najprej sploh nisem mislila priti tekmoval na Totem, pa sem se na koncu le znašla v ekipi. V gledanju finalnih iger uživam, ker ti res znajo igrati. Žal mi je bilo le, da zvečer nismo imeli ognja, sicer pa je bilo ful fajn."

Miha, RSR - ekipa Počasi - organizator prvih šestih Totem-ov: "Občutek je fenomenalen. Enkrat po dolgih letih sem lahko popolnoma užival v igri brez skrbi za organizacijo. Presrečen sem, da se imajo ljudje krasno, da zadeva živi in bo živela naprej."

Ekipa IAN (Ilirska Bistrica) je glavno nagrado podarila ekipi RJS 1 (Izola), ki je že drugo leto zapored naletela nanje v četrtfinalu in izpadla. Glavna nagrada je bil vikend paket v koči RSR v Črnem dolu. MMM!

Najboljši:

1. mesto: ekipa IAN
2. mesto: ekipa Počasi
3. mesto: ekipa RJS 2

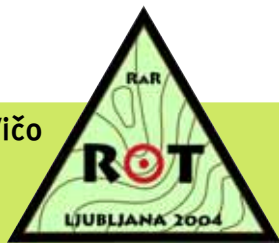

Ekipa IAN je ubranila 1. mesto z lanskega TOTeM-a. Vesna, RSR: "Potihem smo upali, da bomo prišli vsaj v finale, ampak je bil takšen boj, da smo večkrat podvomili v zmago."

ROT Tomaž Hudomalj

Fotografije: Meti in Vičo

Kapo dol!

Naloga nikakor ni lahka. Pogled na republiško orientacijsko tekmovanje s kritične perspektive. Najlažje je oceniti vreme. Bilo je ... skoraj popolno. Dežnih kapljic je bilo v soboto pozno popoldne zgolj za vzorec. Pravih težav tako (skoraj) ni bilo ... V nadaljevanju pa o ROT-u 2004 vendarle nekoliko bolj resno.

ektivnosti ne gre pričakovati. Menim pa, da je (vsaj kar se kategorije grč tiče) vse jasno. Ata Roman riše najlepše skice, "Efenkiči" so bili (kljub dvema izpuščenima KT-jema) najboljši v orientaciji, ko potegnemo črto, pa je zmaga zaslužena. Bravo, Volcki!

Končna ocena je nedvomno zelo visoka. Že od predstavitve na internetu in propagande do uvodnih minut v okolici športnega kompleksa slovenske policije. Slike tistih, ki so imeli nekaj (malce bolj pomembnega) zraven, so super ideja. Prva (če se izrazim po gimnastično) desetinka odbitka je zaradi ne povsem primerne prostora za nočno signalizacijo. Tista luč je bila prej moteča kot ne. Brez zamere, ampak tudi petkov koncert ni bil najbolj posrečena ideja. Ob sprehodu med poslušalci je bilo slišati: "Sj se trudijo, ampak ..." O dogajanju na progi same pohvale. Kontrolorji so bilo izjemno korektni, vedno prijazni, še najbolj pa so se tistim bolj lačnim v spomin vtisnili zaradi keksov (ali piškotov, če hočete). Sledi zahvala. Štfku za prijetno progno. Dovolj zahtevno, razgibano, a kljub vsemu ne "živalsko" težko. Spet pa ne gre brez minus točk. Časovnica je bila (predvsem prvi dan) nora. Na meji mogočega ... Nedvomno je bila izredno selektivna. O vrstnem redu nima smisla razpravljati. Tu ob-

Dotaknimo se še nagrad. Večna polemika največjega taborniškega tekmovanja na sončni strani Alp. Tudi tokrat ni bilo vriskanja od veselja. A truda organizatorjem ne gre očitati.

Še o vzdušju. Bilo je pravo. Tekmovalno. Ko je bilo to potrebno, pa tudi povsem prijateljsko. Gotovo obstaja še kakšen pogled, ki sem ga (nenamerno) izpustil ... A zdi se mi, da je zdaj čas, da potegnemo črto ...

Če smo že začeli gimnastično, tako še končajmo. Za tiste, ki vam ta šport ni preveč blizu - najvišja ocena je desetica, Rašičanom pa za republiško orientacijsko tekmovanje dva tisoč štiri namenjam 9,000. Utemeljitev je v prvem delu tega sestavka. Ob koncu le še tole. Tema zadnjega septembrskega vikenda je bila Šmarna gora. Eden najbolj znanih prebivalcev popularnega "Holma" je bivši slovenski nogometni selektor Srečko Katanec. Če si izposodim njegove besede: "Dekleta in fantje, kapo dol!"

Organizatorji zadovoljni

Djurko

Nekaj dni po koncu tekmovanja smo o vtisih povprašali organizatorje. Glavni šef Gregor Traven Travca ugotavlja, da je bil ROT uspešen. "Organizatorji smo sicer naredili nekaj napak, vendar tako, da jih tekmovalci sploh niso opazili," je za Tabor povedal Traven. Med tekmovalci so bili številni, ki so bili na takšnem tekmovanju prvič, vendar so se kljub temu znašli na progi. Med ekipami se je ob tekmovalnem duhu razvila tudi pomoč med posameznimi ekipami. Vročo razpravo, ali je to dovoljeno in v kolikšni meri je ta pomoč dovoljena, prepuščamo forumu Rutke, tokrat par besed o sami progi in organizaciji.

Tekmovalci so na cilju ugotavljali, da je bila proga prebrilžno tako težka kot lani. Teren je bil edinstven, vključeval je namreč obsežna območja praproti in vrtač, za nameček še močvirje. Vse ekipe so bile kljub temu na bivaku precej hitro, zadnja po ne povsem uradnih informacijah pred deveto uro zvečer. "Nas je sicer skrbelo, da se bodo ekipe še bolj izgubljale, kar pa se ni uresničilo," pravi Tina Leskošek, ki je na ROT-u skrbela za progo in karte. In zakaj so bile vse ekipe iz časovnice? "Bila je malo preveč našponana," priznava Tina.

Na letošnjem ROT-u je bilo tudi precej novosti. Vrisovanje je bilo samo v petek, ena od nalog na progi je bila postavljanje mlinčka na potoku, izven kategorije se je pomerila tudi ekipa študentov biologije. To so bili sicer tudi edini netaborniški tekmovalci. "Od vojske ni bilo odziva. Skavti so se umaknili, ko je bilo že vse dogovorjeno," poroča Traven. Skupno število ekip se je tako ustavilo pri številki 41, kar bo dovolj za pokritje stroškov. Končnega izračuna sicer še nima, vendar Rašičani pravijo, da v rdeče številke ne bodo šli. Na njihove pozive so se odzvali tudi sponzorji, ki so poskrbeli za praktične nagrade.

Glavni organizator je prepričan, da je z organizacijo republiške orientacije veliko pridobil tudi Rašiški rod. "Člani se združijo v dobro ekipo. Vsi so zadovoljni, da lahko pomagajo in so del projekta. Vsak si je nabral neke nove izkušnje, ki jih bo porabil za naprej," se strinjajo Rašičani, ki bodo štirinajst dni po ROT-u organizirali še eno večjo prireditev, čisto alno akcijo Šmarne gore.

ROT **Djurko**

Pogled opazovalca

Da je naša ekipa nekaj posebnega, sem začutil že kakšen teden pred ROT-om. Dejanje, ki me je v to dokončno prepričalo, se je pripetilo v petek zvečer, na dan začetka tekmovanja. Na topografski test smo se odpravili samo trije, saj je četrti član doma študiral. In še enemu od preostalih treh junakov so kot prvemu v zgodovini skavtske organizacije vzeli topo-test zaradi plonkanja. To seveda ni bil povprečen, na roke napisan listek. Bila je popolna umetnina, oblikovana na računalnik in pomanjšana na primerno velikost. In da bo zgodba popolna: ko je naš član ekipe ugotovil, da na listku ne najde primernih odgovorov, ga je frčnil na mizo sosedu. Šele njega so opazili sodniki in mu vzeli test. Član naše ekipe je brez testa ostal malce kasneje, ker je z neustavljivim smehom motil ostale. Tekmovanje smo lahko kljub temu nadaljevali. Glavni sodnik

Floki si je dokazno gradivo ogledal. Floki, sicer učitelj telovadbe, je bil vesel, da se bo v zbornici končno lahko pohvalil, da tudi pri njem "plonkajo" ...

V soboto zjutraj sem si pred startom v mikrovalovni pečici pogrel čaj za na progo. Ekipa je namreč po sklepu članov v celoti prespala na toplem, doma. Podobno so si privoščili tudi številni ostali na ROT-u, saj je bilo med njimi precej Ljubljancev in v prestolnici živelih študentov. Vreme je bilo precej mokro, kar je tradicionalno za druženje nerazpoložene tekmovalce kljub dobremu večernemu programu nagnalo spat. Nedružabnost ekip se je po skupnem mnenju izkazala še nekajkrat. Kontrolor Vid je bil na primer ob obisku njegove zastavice zgrožen nad našo pojedinjo s pršutom in olivami ter nam zagotavljal, da se je vsem ostalim tekmovalcem nekam mudilo in se niso želeli družiti.

Grozni del poti se je začel z vstopom v močvarjo, preko katere je vodila proga. "Zdaj vem, kam bom skril truplo od žene," je ugotavljal najmlajši član ekipe. "In sploh ti ne bo treba kopat, saj se bo samo pogreznilo v blato," so modrovali ostali. Ženske, ki bi protestirale proti takšnim besedam, v ekipi nismo imeli. Mimogrede, delež ženskih ekip na ROT-u ostaja daleč za moškimi, kar nevarno ruši duševni mir v taborniških vrstah in člani izvršnega odbora ZTS bi morali resno razmisliti o tej tematiki. Pred prihodom na cilj se je naša ekipa odločila, da se odreče postavitvi bivaka in se spravi domov. Bolehni član ekipe je dokončno odpovedal. Pisca teh vrstic so ob tem začeli med potjo prehitevati deli gojzarjev in ko je v blatu izgubil podplat, smo se odločili za častni umik. Sklenjeno je bilo, da smo se imeli dobro in da kljub častitljivi starosti še nismo za staro šaro. O zmagi pa kdaj drugič.

Plusi ROT-a:

- ekipe so dobile na vsaki KT pijačo in sponzorsko čokolado
- organizirana večerna zabava tako prvi dan kot na bivaku
- zanimiv teren
- odlična organizacija

Minusi ROT-a:

- velik del tekmovalcev se je prvi dan odpravil spat domov
- neuravnoteženost spolov (premajhno zanimanje tabornic za tekmovanje)
- ni bilo praktičnih nalog na prvi pomoči

Začetek ni bil preveč obetaven. Nalivi čez dan in tisto nadležno pršenje ves večer so nas v petek strašili, da lahko postane tekmovanje še nekoliko zahtevnejše. Blato na progi, dva dni v premočenih oblačilih in še nekaj dodatne teže rezervnih oblačil v nahrbtniku. A časa za take in podobne skrbi ni bilo. Ko je nad športnim igriščem policijske akademije v Tacnu zaplapolala taborniška zastava, se je začelo zares.

Petminutni topotest z napijanjem sivih celic o znakih za vodnjake in štetjem izohips med A in B je bil dobro ogrevanje pred vrisovanjem kontrolnih točk (KT) prvega dne. Organizatorji so naredili hvale vredno potezo in ukiniли vrisovanje KT na bivaku. Vsak, ki se je že kdaj udeležil ROT-a, ve, kako mučno je navsezgodaj v mrazu in vlagi odmerjati razdalje in azimute.

Po morseju smo si ekipe lahko do jutra odpočile, a na vrsti je bil še koncert. Nastopile so s Pow wow-a vsem dobro znane Dušene bučke. Žal Luka tokrat ni bil tako zgovoren, pa tudi dež in kar pozen začetek so razredčili poslušalstvo. Mnogim ni bilo do čakanja na dežju, a kdor je želel - bilo nas je kar nekaj - je ostal in se zabaval.

Zjutraj nas avtobus odpelje na štart v Gameljne. Vreme se dobro drži, nahrbtniki z vso obvezno, neobvezno in brezvezno opremo so kmalu na ramah, prejmemo štartni list in odpisihamo. Na srečo sta začetna dva kilometra ravninska, tako da se ogrejemo, preden zavijemo v hrib na lov za prvo KT. Malo se še lovimo, a jo končno le najdemo, se povzpne na Straški vrh in odidemo uganjati na tematskem testu naproti. Sledi brezpotje, hoja po strugi, vzpon in KT - seveda v vrtači. Na poti proti trojki večina članov ekipe ugotavlja, da nam je teren zelo znan, nakar prečkamo zelo zaraščeno traso daljnovega in vse nam je jasno. Skozi to goščavo smo se prebijali na zadnjem ZNOT-u.

Med KT 4 in 6 moramo narisati skico poti. Pol poti poteka po brezpotju v gozdu, kar precej olajša risanje in reambulacijo, vendar v časovnici ni temu namenjenega časa, tako da imamo takoj zamudo. Prav

Tekmovalčev pogled na ROT

Prva me je na ROT povabila Pamela. Pravzaprav vsakič, ko sem v Gozdni šoli sedel na stranišču. Govorim o Pameli s plakata, seveda. Odločitev je bila tako še lažja kot prejšnja leta. Stikle so priprave in tudi vremenska napoved je bila ugodna. Republiško orientacijsko tekmovanje, prihajamo!

prijetna osvežitev pa je pionirski objekt, saj dobimo nalogo, postaviti mlinček. Lepo je bilo videti, da so se vsi trudili dobiti točke za kreativnost. Tako so se vrteli mlinčki vseh oblik in materialov - iz palčk, izrezljanih lopatic, lubja, listja in celo iz gobe. Na tej točki pa se je končala razgibanost terena za prvi dan, saj je bila nadaljnja višinska razlika le kakšen meter. Kaj storiti drugega, kot izmeriti azimut in poskušati preživeti? Sliši se dobro, a izvedba je bila precej težja. Gozd je bil namreč zaradi visoke praproti, smrečja in podrtih dreves komaj prehodan. Kaj prehodan - prava džungla na trenutke. In žalostno, sredi te "džungle" sama divja odlagališča odpadkov, predvsem gradbenega materiala. Na koncu le ugotovimo, da se je dobro držati poti, ki so v tem gozdu vrisane na karti. Nekdo je to očitno reambuliral, kajti iz siceršnjih izkušenj takim potem ne gre zaupati. Odločimo se narisati še skico pod kotom in prehoditi minsko polje, kjer nas raznese na četrti mini, nato pa naravnost na bivak. Mrtvi KT 10 in 11 kot večina ekip izpustimo, saj smo precej iz časovnice.

Tema je že, ko je postavljen bivač in skuhan golaž. Oba sta ocenjena zelo visoko. Nasploh so bili sodniki na letošnjem Rotu precej prizanesljivi, veliko bolj kot lani. Kaj to pomeni za rezultate, je težko reči, gotovo pa vpliva na boljše vzdušje. Medtem ko mi jemo večerjo, je ob glavnem ognju prav živahno. Ritem daje skupina z bobni, ozračje pa segrevajo bruhalci ognja in goreče verige. Po koncu programa se večina zavije v spalne vreče, peščica pa ob Bubijevem igranju kitare vztraja še čez polnoč.

Drugi dan je bil fizično še bistveno manj naporen kot prvi, saj nismo naredili nikakršne višinske razlike. Zato je bila pa časovnica še zmeraj preveč navita. Kar je škoda. Veliko ekip raje ni risalo kroki in si je s tem prihranilo precej negativnih točk za zamudo. Mi smo sklenili kroki le narisati, čeprav bi bilo za rezultat bolje, da ga ne bi. Hitrostna etapa ni bila zahtevna fizično, je pa zahtevala nekaj več orientacijskih

spretnosti, saj je potekala na skoraj povsem ravnem delu, zaraščenem z visoko praproto. Tudi nas je odneslo s prave poti, a smo na koncu le iztržili nekaj točk za tek v gozderjih.

Na cilju smo morali priznati, da je bila proga kar zanimiva, svoj delež pa so k splošnemu vtisu dale tudi zasnežene Alpe v daljavi.

Organizator Rašiški rod in vse osebe si zasluži veliko pohvalo, saj so tekmovanje izpeljali skoraj brezhibno, imeli posluh za probleme ekip in večino težav rešili, ne da bi jih tekmovalci sploh zaznali.

Pamele kljub vabljenemu vabilu nisem srečal. Morda je bila na enajstem KT-ju - tistem, ki ga sploh nismo iskali. A nič hudega, saj se sploh ne bi mogla kosati s simpatičnimi in vedno nasmejanimi kontrolorkami, ki so imele vedno kakšen priboljšek za tekmovalce - od čaja pa do čokoladic in piškotov.

Razmišljanje

Goran Tomšič in Ajda Drozg

Republiško orientacijsko tekmovanje je najbolj prestižna preizkušnja znanja v Zvezi tabornikov Slovenije. Po letošnji udeležbi lahko sklepamo, da je tudi znanje prestižna kategorija.

Če želimo ilustrirati, kaj to dejansko pomeni, moramo pomisliti na podelitev nagrad za skupno uvrstitev rodu. Ob prejetju nagrade za 2. mesto se je število ljudi v zboru krepko zmanjšalo, na zmagovalnih stopničkih pa bistveno povečalo. To pomeni, da je bil precejšnji del ekip iz enega rodu in tokrat to niso bili Rašičani. Navkljub solidni organizaciji, izizvalnemu terenu in dobremu vzdušju je več kot dve tretjini rodov ostalo doma. Zakaj je temu tako?

Tekmovanje se je dogajalo v bližini Ljubljane, ki je geografsko najbolj enakovredno dostopen kraj v državi. To torej ne bo razlog za nizko udeležbo. Soorganizator je bil rod, ki praviloma osvoji enega od treh najboljših mest v skupni zmagi, torej tudi izkušenj in idej tukaj ne primanjkuje. Glede na to, da so prireditelji naznanjali na vseh večjih akcijah v letošnjem letu in preko mnogih drugih kanalov obveščanja znotraj organizacije ter vključno s podporo Pamele Anderson poskušali priklicati čim večje število tabornikov na tekmovanje, lahko rečemo, da je tudi obveščanje dobro delovalo. Kje sta torej ostali dve tretjini rodov? Zakaj nismo občutili znatnega povečanja ekip?

Za nepristransko mnenje smo povprašali Polono Pengal in Moniko Podgorelec, članici edine ekipe, ki se je ROT-a udeležila v kategoriji Zunanjih tekmovalcev. Študentke biologije so bile navdušene nad vzdušjem in splošnim konceptom tovrstne avanture, vendar menita, da leži poudarek tekmovanja na doseganju časovnice in ne na posebnih taborniških znanjih. Same bi namreč dosegle visoko uvrstitev v primerljivi kategoriji, ob tem pa dodajajo, da niso oddale nobenih tehničnih izdelkov, niso os-

vajile KT pod nobenim kotom in niso poskušale prepričati Vičotovega zahtevnega jezička s kuharskimi čari. Biologinje so sicer uživale na tekmovanju, vendar pravijo, da po tej izkušnji še vedno ne nameravajo postati tabornice.

A je morda ROT res bolj ekstremna oblika orientacijskega teka in ne odraz konkurenčnosti specialističnega znanja? Za komentar smo povprašali pomočnico načelnika za program pri ZTS za vejo PP, ki je bila hkrati ena izmed zmagovalk v kategoriji grčic Polono Čeligoj - Vido. Načelnica je bila s tekmovanjem zadovoljna in meni, da so bile za zmago odločilnega pomena tehnične discipline in orientacijske veščine. Za boljše razumevanje teh nasprotujočih si stališč upoštevajmo dejstvo, da so le redke ekipe osvojile progo v predvideni časovnici.

Iz tega lahko sklepamo dvojje; redke ekipe so dovolj dobre ali pa so zahteve previsoke. Resnica je nekje vmes. Če se namreč tekmovanja udeležuje manjšina, potem se moramo vprašati, ali je namen vzpodbujati tekmovanje za ožjo elito ali pa prilagoditi program na raven, ki jo dosega širša

množica. Zniževanje zahtevnosti nedvomno prinaša upad kakovosti, vendar nedosegljivo visoka zahtevnost zatira motiviranost in željo slabših, da bi se priključili boljšim. Igranje s propozicijami tako prinaša dve dokaj slabi plati medalje. Po eni strani upad kvalitete, po drugi kvantitete.

Morda je potrebna tretja pot. Pot, ki vključuje sintezo realnega stanja in želene cilja. Potrebno se je zazreti v rodove in se postaviti v glave članov, ki so integralni del našega programa. Ponuditi jim je potrebno znanje, ki predstavlja izziv. Omogočiti jim je potrebno pot do uspeha, ki bo hkrati dosegljiv in zaslužen. Vsekakor je napočil čas, da naše programske cilje usmerimo k temu zasluženemu uspehu. Mogoče bi zraven inštruktorske evforije potrebovali še kakšno evforijo programskih vsebin. Mogoče bi ta infuzija taborniških veščin morala dobiti vidnejše mesto pri vzgoji vodnika in odmevnejši sloves pri pristojnih vijoličnotraknežih. Sistem z več posluha in bistveno več pozornosti do te problematike bi bil primeren okolje za ponastavljanje razmerja kvaliteta : kvantiteta. Največja težava pri prenovi programskih konceptov je seveda oddaljenost učinka in z njo povezana abstraktnost. Tisto, kar spremenimo danes, bo vidno čez eno, dve, pet ali več let. Vendar enkrat je treba začeti! Vsi tisti, ki so danes pripravljeni zastaviti sloves za tako korenito spremembo, bodo vsekakor tvegali množično neodobravanje, ko bo naslednji rod izmeril zanamrljive razlike. Vprašati pa se je potrebno: "Če ne zdaj, potem kdaj, in če ne jaz, potem kdo?" Vendar, to je tveganje, ki je nerazdružljivo z nošenjem vijoličnih trakcev in zlato značko ...

TABORNIŠKE NOVICE

Pa spet od začetka ...

Kostanjevi pikniki oziroma kakršne koli akcije v zvezi s kostanjem so pri tabornikih po navadi ena tistih prvih dogajanj v sezoni. Torej, ko zadiši po omamnih plodovih, vemo kje in kdaj smo. Spet smo namreč na začetku, jesen je tista negativka, ki prinaša šolo in mraz, pa vse tiste nove začetke, vendar tega kranjski taborniki ne jemljejo za tako strašno.

Rajši takoj štartajo in na drugo oktobrsko soboto ob vodnjaku sredi Kranja organizirajo kostanjev piknik za vse mimoidoče meščane in vse tabornike, kar jih premore to gorenjsko mesto. GG-ji bodo vabljeni na pohajkovanje po mestu v stilu foto-orientacije in igre ilegalca (saj še vemo kaj je to, ne?). Za MČ-je pa bo bolj pestro na kraju peke kostanjev, ko bodo iz njih lahko izdelali tudi kako figurico in se preizkusili tako v spretnih prstih kot domišljiji.

Da pa se tradicionalno akcijo malo popestri, planirajo kranjski taborniki postaviti propagandni "štant" in se še malo predstaviti. Ko bomo ravno v času začetkov, bi bilo škoda zamuditi priložnost, da kdo na novo začne svojo taborniško pot.

Barbara Bačnik - Bača

Večer taborniške fotografije

Na Črnučah smo taborniki Rodu Heroj Vitez letos že četrtrič pripravili Večer taborniške fotografije. Nanj vsako leto povabimo naše tabornike in njihove družine, izkoristimo pa ga tudi v propagandne namene, saj si ga vsakič ogleda kar nekaj bodočih tabornikov.

Na prireditvi smo pokazali fotografije z aktivnosti, ki smo jih izvajali celo leto, največ pa jih je bilo s poletnega taborjenja. Po končanem večeru smo podelili večšine in znanja, sledila pa je pristna taborniška pogostitev. Večer je tudi letos lepo uspel, saj je bilo obiskovalcev več kot sto.

Katarina Jesenko

Prispevke za Tabor zbiramo na naslovu tabor@rutka.net. Rok oddaje člankov za novembrsko številko je 15. oktober.

Uredništvo

Domžalčani zopet zavihali rokave

Že lanski posvet smo Domžalčani obrnili na glavo z novimi metodami, ki so se izkazale za veliko bolj učinkovite kot debatiranje v neskončnost. To je potrdilo tudi plodno leto RST - uspešna izvedba rodovih akcij in udeležba na drugih. Zato smo tudi letos pripravili posvet na takšen način. Beseda je tekla o komunikaciji brez šumov, novih in prenovljenih akcijah ter o odnosih s skupnostjo. Komaj čakamo, da začnemo uresničevati zastavljene cilje.

Nina Arnuš

Največji entuziasti bodo obnovili rodovo sobico.

Varna pot v šolo

Ljubljanski taborniki smo letos že drugo leto v začetku septembra sodelovali pri aktivnostih za varnejšo pot v šolo. V dogovoru s policijo in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu smo se oblečeni v kroje postavili k določenim križiščem in prehodom za pešce v bližini šol in pomagali otrokom čez cesto. Na začetek pouka v šolah smo tako želeli opozoriti voznike, poleg tega otroke poučiti o varni poti v šolo. Akcija se je zopet izkazala kot zelo uspešna, z akcijo pa smo med drugim tudi opozorili nase v okolju, kjer delujemo, tik pred propagandnimi aktivnostmi na šolah.

Blaž Verbič

Kruha in iger

Razmišljanje člana starešinstva ZTS ob zadnjem, septembrskem starešinstvu

Razočaranje ...

Že nekaj časa trajajočemu razočaranju nad načinom razprave in odločanja na starešinstvih Zveze tabornikov Slovenije je piko na i dalo zadnje, septembrsko starešinstvo. Res je, da je bila glavna točka tega starešinstva, ne glede na pomembnost ostalih tem, sprejemanje odločitve o višini odvoda članarine, kar je vedno vroča tema, ki je bila pač letos 'podkurjena' še z negotovim finančnim stanjem organizacije. Pa vendar ne gre samo za to, kolikšen bo znesek odvoda in s tem članarine za leto 2005.

Je kriva demokracija ...

Začetek razočaranja je bilo vsekakor spoznanje, da je demokracija pač kriva za vse. Za preglasovanja, za nezmožnosti odločanja, za slabe compromise, za nepoznavanje in neupoštevanje statuta in pravil. Da se pri tem bolj kaže naše nepoznavanje demokracije in sistema odločanja v organizaciji pa je bogokletno razmišljanje, če ne celo žalitev za vodstvo organizacije, kar starešinstvo vsekakor je. Grožnje in izsiljevanja z odstopi, prelaganja odgovornosti na Izvršni odbor, in na rodove - ja, celo izredne skupščine so včasih v igri - ali zgolj prestavljanja odločanj v prihodnost - v lepše čase. Pa novotarije v poslovniku, ki naj bi zmanjšale vpliv IO in povečale vpliv

območij na odločanje, povzročijo pa nemalo težav, v bistvu lahko dosežejo celo nasprotno, saj pri zahtevani tričetrtinski večini za odločanje lahko IO celo lažje blokira sprejem kakšne odločitve, saj ima za to potrebno število glasov (čeprav je bila ta rešitev predlagana za povečanje vpliva območij na odločanje). Vse to kaže na globje težave v vodstvu organizacije.

Pa pogledjmo malo globlje ...

Starešinstvo je v bistvu vodstvo organizacije. Vključuje predstavnike območij, člane izvršnega odbora, starešino ZTS in člane nadzornega odbora. Že v sestavi starešinstva je nesmisel, saj so člani starešinstva, ki med drugim odloča tudi o finančno-materialnih zadevah, tudi člani nadzornega odbora. Torej nadzorujejo sami sebe, saj so sprejemali odločitve, ki jih nadzorujejo. Pa to nikogar ne moti. Vse pa moti, da so člani vodstva ZTS tudi vsi člani Izvršnega odbora. Ker da baje sami sebi dajejo naloge. To, da tisti člani starešinstva, ki smo tam kot predstavniki območnih organizacij ne želimo dajati nalog. Da se temu zelo izogibamo in velikokrat predlagamo celo to, da se IO pooblasti za sprejem odločitve. To pa je seveda drugače. Da nekaj ni v redu, kažejo ne samo odstopi članov IO zaradi odločitev na starešinstvu, ampak tudi ome-

njanja odstopov celega IO, pa pozivi k sklicem izrednih skupščin.

Mandati ...

Res je, da so predlogi, ki pridejo na starešinstvo, velikokrat slabo pripravljeni. Vendar sam v tem ne vidim težave, saj lahko predloge v razpravi popravimo, izboljšamo, spremenimo. V tem ne, težava (pravzaprav več težav) je drugje, spet povezana z našim razumevanjem demokracije. Prva je že ta, da se člani starešinstva iz območij, seveda, ko jim to ustreza, ne pa vedno, postavijo v položaj prenašalca informacij iz rodov. Ne moremo glasovati drugače, ker imamo mandat rodov (oz. območja) samo za to odločitev. Kar je v samem bistvu napačno, posledično pa še enkrat, ko je odločanje zaradi tega blokirano. Ker predstavniki območij niso samo prenašalci volje rodov in ker velikokrat odločamo o predlogu, ki nastane kot vmesni, kompromisni ali kombinirani predlog. Tipičen primer je odločanje o odvodu članarine na zadnjem starešinstvu, ko so zaradi odločanja v imenu rodov (t.i. baze) bili blokirani vsi vnaprej znani predlogi, nato pa sprejet kompromisni. Predstavniki območij so najprej 'z ognjem in mečem' zagovarjali odločitve, za katere je bila večina rodov na območnih posvetih (in zaradi tega ni bil sprejet nobeden predlog),

nato pa sprejeli predlog, za katerega ni bil noben rod (ker zanj ni vedel)? Predstavniki območij so, pa naj se sliši še tako nepopu-

laro, svoj mandat za odločanje na starešinstvu dobili ob izvolitvi. Takrat so jim rodovi zaupali, da bodo njihovi predstavniki. Mnenje rodov je lahko vodilo pri odločanju, ne more pa biti tisti mlinski kamen, ki je zavezan okrog vratu vodstvu ZTS in s tem organizaciji sami.

Predlogi ...

Pa še o tem, da so predstavniki IO člani starešinstva in da torej odločajo o tem, kar bi morali izvrševati pa imam spet svoje mnenje. Saj, če tega ne bi bilo, bi IO delal skoraj nič (razen tekočih poslov, ki jih mora po statutu in pravilnikih ter zakonih. Kolikor sem sam bil na starešinstvih, je bilo pripravljenih in argumentiranih predlogov članov starešinstva izredno malo. Nekaj jih je bilo oblikovanih na sami seji, večinoma kot kompromisi. Res je sicer, da ima IO na razpolago več informacij in zato lažje pripravi predloge, vendar pa bi do teh informacij zelo lahko prišel vsak član starešinstva, če bi le želel.

Razprava ...

Na kratko: ni zaželen. Manj je je, boljše je. Zato pa velikokrat sprejmemo rešitev, ki je slaba. Slabo premišljena. Pri kateri se ne zavedamo vseh vplivov na organizacijo. Rešitev, ki kratkoročno sicer rešuje nek problem, je pa dolgoročno slaba, saj jih prinese še več. Saj bistvo demokracije ni zgolj možnost glasovanja. Za demokratično odločanje je vsaj toliko pomembnih še več zadev kot samo svobodne volitve. Vsaj še svoboda informiranja in pravica do informiranja. Pa svobodna izmenjava mnenj. Bistvene so torej informacije. Ki so podlaga za odločanje. Po drugi strani pa demokracija ne pomeni diktature večine. Res je, da odloča večina. Vendar je pri tem potrebno vsaj upoštevati posledice, ki jih bo ta odločitev imela za manjšino. Zaščita manjšin je merilo demokracije, zaščita šibkejših, da jim damo glas, da se jih sliši in upošteva.

Pred časom je bil na mizi predlog (izoblikovali so ga območni načelniki na enem od posvetov), da bi se člani starešinstva dobili en dan pred starešinstvom in prediskutirali teme starešinstva. Jih premleli. Oblikovali drugačne rešitve. Z možnostjo, da na ta del pride tudi tabornik, ki sicer ni član starešinstva, pa ga zadeva zanima in/ali ima boljše rešitve. Pa je to padlo v vodo. Zakaj - ker ni bilo udeležbe in je posledično zmanjkalo volje za vztrajanje. Pa bi lahko ta rešitev bila dobra za organizacijo.

Zaključek ...

Bliža se čas, ko se bo oblikoval nov statut ZTS. Zbiranje predlogov, iskanje rešitev, razprava bo trajala več kot eno leto. V tem času bo možno oblikovati predloge in rešitve za boljši sistem odločanja, če ta ni najboljši. Izkoristite to priložnost vsi, ki vam je mar.

Na razmišljanje in delovanje članov starešinstva žal ne moremo vplivati drugače, kot da se jih zamenja po demokratičnem postopku - z volitvami. Kjer pa je spet potrebno imeti (boljše) alternative. Če jih imamo.

Septembrsko starešinstvo (končno) potrdilo višino odvoda članarine za 2005

Po nesklepčnem starešinstvu v juniju, na katerem naj bi med drugim odločili tudi o resnejšem povišanju članarine, je septembrsko starešinstvo zbralo 30 predstavnikov vseh območij ter organov ZTS.

Na dnevnem redu skoraj štiri ure trajajočega starešinstva so bile tudi druge pomembne teme. Tako je starešinstvo končno sprejelo finančni načrt ZTS za 2004. Sprejeli smo spremembe Navodil za organizacijo večjih državnih akcij v ZTS, kamor smo zapisali rešitve težav, ki so se pojavljale pri organizaciji večjih državnih akcij od sprejema navodil dalje. Tako so v navodila vnešena določila o pogojih za odpoved akcije ter podrobnejša navodila o urejanju odnosa med ZTS in soorganizatorjem akcije. Sprejet je bil tudi kalendar akcij ZTS, poročilo o registraciji rodov, potrjen je bil seznam prejemnikov priznanj in odlikovanj, ki ga je tokrat prvič pripravila na prejšnjem starešinstvu potrjena komisija za priznanja in odlikovanja.

Potem, ko je na marčevski seji starešinstva po nesprejetju finančnega načrta ZTS za leto 2004 načelnik za finančno materialne zadeve odstopil, je bilo v dnevnem redu tudi imenovanje novega načelnika za finančno materialne zadeve. Pa ga ni bilo, ker ni kandidata za to mesto. Načelnik ZTS je zato pozval prisotne, da naj pomagajo pri iskanju novega načelnika za finančno materialne zadeve.

Pri sprejemanju Pravilnika o delovnih razmerjih je bilo nekaj več razprave, saj ta pravilnik določa pogoje zaposlovanja v ZTS. Z majhnimi dopolnitvami je bil tudi ta pravilnik sprejet.

Sledil je veliki finale - odločanje o višini odvoda članarine za leto 2005. Iz ankete v Taboru je bilo jasno, da bo katerikoli predlog težko dobil tričetrtinsko večino prisotnih, ki je bila po poslovniku potrebna za odločitev o višini odvoda članarine za leto 2005. Ker po daljši razpravi nobeden od treh predlogov ni dobil zadostne večine, se je v naknadni razpravi oblikoval predlog o kompromisnem odvodu, ki je bil z minimalnim potrebnim številom glasov sprejet. Odvod članarine na člana organizacije bo za leto 2005 tako v višini 2500 slovenskih tolarjev.

Pod razno je sledilo še nekaj predlogov in vprašanj. O imenovanju vodje odbora za organizacijo Luči miru, o izbiri izvajalca za pripravo aplikacije za vodenje članstva ...

Tomaž Strajnar - Blondi

Menda je bila zadnja seja starešinstva res dramatična. Če se pošalimo, lahko rečemo, da po njej marsikaj ne bo več tako, kot je bilo do sedaj. Sklepi starešinstva obetajo taborniški organizaciji in s tem tudi naši in vaši reviji nejasno prihodnost. O tem, kako bo poslej naprej, smo se pogovarjali z iskrenim in na pogovor vedno pripravljenim načelnikom Zveze tabornikov Slovenije.

Predlog občutnega povišanja odvoda članarine, ki ste ga predlagali člani IO (Izvršnega odbora), na seji starešinstva ni dobil zadostne podpore. Kakšni so občutki po dramatični seji?

"Delaj s tistim kar imaš" je bil nasvet mojega vzornika, ko sem prevzemal vlogo načelnika v rodu. In tega načela se držim še danes. Zato kakšnih posebnih občutkov okoli sprejetega sklepa nimam. Sklepi starešinstva so zgolj navodila IO kako naj izvaja določeno politiko v organizaciji in kot take jih tudi sprejemam. V primeru, da kakšni sklepi ne bodo v skladu z mojimi prepričanji in usmeritvami, bo organizaciji moral načelovati nekdo drug.

Je pa IO predlagal tri variante članarine, zaradi sistema glasovanja pa nobeden ni dobil podpore. Zato se je na predlog starešine izoblikoval četrti, ki je dobil le glas več kot eden od predlogov (3500 SIT). Predlogi s strani članov starešinstva (območnih organizacij in nadzornega odbora) so bili, da bi odločitev o višini članarine sprejemali na decembrski seji starešinstva, vendar sem temu nasprotoval, ker bi to pomenilo, da bi se IO v naslednjih mesecih ukvarjal le s pripravo različnih variant finančnega načrta, ostalo delo pa bi morali odložiti. Sam menim, da je najpomembnejša naloga IO nuditi podporo delovanju rodovom pri izvajanju ta-

borniškega programa, pri usposabljanju članov rodov za opravljanje različnih nalog in krepitev prepoznavnosti gibanja v družbi. Podpora pa ne pomeni delati namesto drugega ampak skupaj. In upam, da se bodo člani starešinstva tega zavedli čimprej. Delati moramo skupaj za dobro vseh članov.

Starešinstvo je izglasovalo predlog odvoda članarine v višini 2500 tolarjev za leto 2005, torej precej nižjega od izhodiščnega predloga. Dogajanja bodo tako dobila drugačen tok od načrtovanega. Kakšnega?

Seveda bo sprejet sklep vplival na tok dogajanj v prihodnje. Vendar je v enem tednu težko oceniti, kateri programi bodo financirani iz članarine in kateri ne. Že pred sejo starešinstva se je IO odločil, da bo finančni načrt za prihodnje leto pripravljval v začetku novembra. Bo pa, kot vedno, pri sprejemu odločitev in določitvi programov zadnjo besedo imelo starešinstvo, ki bo v začetku decembra. IO pa bo le izvrševalec sklepov. Tako je govoriti o obljubah pred tem neodgovorno.

Kako bo z izdajanjem revije Tabor in njenima prilogama v prihajajočem letu? Se bo karkoli spremenilo, obstajajo možnosti, da spremenimo merila za izplačevanje honorarjev?

Vprašanje je sicer preprosto, vendar v sebi skriva veliko skritih vprašanj, na katera bo potrebno najti odgovor. Usta-

novitelj revije Tabor je Zveza tabornikov Slovenije in ne IO. Zato bo vse odločitve o usodi Tabora morale sprejeti starešinstvo oz. skupščina. IO bo le pripravil predlog skupaj z uredniškim odborom in izdajateljskim svetom, ostalo pa bo odvisno od ljudi, ki bodo o tem odločali.

Prva odločitev pa ne sme biti o višini honorarjev ali o tem, kako zadovoljiti potrebe vseh starostnih skupin. Najpomembnejše vprašanje je, ali želimo naročniški koncept revije ali glasilo oz. revijo, ki bo ogledalo gibanja. Pri naročniškem konceptu morajo imeti glavno besedo pri vsebinah naročniki, pri drugem konceptu pa je vsebina pogojena z delovanjem oz. aktivnostmi v organizaciji. S to odločitvijo bo torej znano, kdo bo financiral revijo Tabor oz. ali bo revija Tabor še izhajala.

Slišali smo različne pripombe v zvezi z (ne)rentabilnostjo Tabora. Od tega, da bi bil brez "donacij" ZTS-a že davno pokopan, do tega, da sicer rentabilni reviji pridelajo minus predvsem neupravičeni odtegljaji s strani ZTS ter pisarne itn. Kaj je torej res?

Kaj je ZTS v tem primeru? Tabor je last rodov povezanih v ZTS in če smo se odločili za Tabor, ga moramo tudi financirati, tako ali drugače. Ker se v Taboru nahajajo različne vsebine, se tudi finančno pokriva iz različnih virov: naročnine, članarine, dotacij. Če se finančna konstrukcija ne zapre, pomeni, da moramo sredstva črpati iz "drugih programov". Vendar je pri tem potrebno omeniti, da imamo v Taboru tudi prostor za reklame, ki ga v večiniasedajo sponzorji, vezani na te "druge programe" (Gozdna šola, Pow wow, jamboree ...). Reklame so seveda upravičene, vendar odžirajo sredstva za lastno financiranje Tabora. Zaradi koncepta financiranja kot ga ima revija Tabor, smo vedno podvrženi konfliktom interesov. Kar je dobro za revijo Tabor v finančnem smislu, ni dobro recimo za odpravo v tujino, ker bo morala plačati objavo reklame sponzorja.

Po mnenju nasprotnikov občutnega povišanja članarine je bilo bistvo predloga Izvršnega odbora, med drugim reševanje revije Tabor. So to zgolj napačne trditve, zavajanje javnosti ali pa preprosto povsem resnične trditve?

Moje mnenje in argumente o povišanju članarine si lahko prebral v prejšnji številki Tabora. V nobenem od argumentov ni omenjeno finančno reševanje revije Tabor. Zato naj si vsak sam odgovori na to vprašanje. Dejstvo pa je, da je potrebno včasih stopiti iz gozda, da ne vidiš le dreves okoli sebe, ampak celoten gozd z vsem kar je v njem.

Vsi se strinjamo, da je informiranje neustrezno. Informacije ne prihajajo do uporabnikov, ker je v prenos vpletenih preveč filtrov, ki zavedno ali nezavedno zadržujejo informacije. Strokovnjaki pravijo, da je najučinkovitejše direktno informiranje, kar pomeni pošiljanje informacij na znan naslov, v našem primeru članom rodov. Ali je za takšno informiranje potrebno "izumiti" novo orodje, ki bo zahtevalo nova dodatna sredstva? Eno orodje, revijo Tabor, že imamo pa je ne želimo izkoristiti, žal.

Katere bodo prioritete Izvršnega odbora v letu 2005? Ali med njimi vidite tudi revijo Tabor?

Naloga celotne organizacije, od rodov do komisij in ostalih institucij na državnem nivoju, je podpora izvajanju taborniškega programa. In tej nalogi so podrejeni vsi cilji in prioritete, ki tvorijo program ZTS. IO je o tem razpravljal na posvetu v Gozdni šoli v začetku septembra in se odločil za naslednje prioritete:

- komuniciranje - znotraj organizacije in z javnostmi (internal, external),
- boljša izraba človeškega potenciala v organizaciji,
- izboljšanje kvalitete dela, storitev in odnosov v organizaciji.

Končno besedo bo seveda imelo starešinstvo, ki bo sprejemalo finančni načrt in se hkrati odločalo tudi o vsebini programa ZTS za naslednje leto.

V odgovoru na prejšnje vprašanje lahko najdeš tudi odgovor ali IO vidi Tabor kot pomembno orodje organizacije.

Kot si zapisal v prejšnji številki Tabora, se "pri denarju prijateljstvo neha". Seje starešinstva potekajo v popolnoma drugačnem duhu, kakršnega smo vajeni s taborniških akcij. Navadni smrtniki, ki se sej ne udeležujemo, se ne moremo znebiti

občutka, da je v igri preveč politike, obrekovanj ... Kakšno je tvoje mnenje?

Starešinstvo je političen organ, saj mora krojiti politiko organizacije. In kdor misli drugače, pač ni primeren, da sedi v takšnem organu. Vsak pa se mora zavedati, da mora delati v korist vseh rodov v organizaciji in ne le za rod katerega član je. Nekateri člani starešinstva še vedno ne razumejo svoje vloge v starešinstvu in vloge starešinstva v organizaciji.

Pripadnost in sinergija je tisto, kar pogrešam pri delovanju organizacije. Namesto da bi obdelovali veliko njivo, obdelujemo 86 vrtičkov in skrbno skrivamo izkušnje in znanje, ki ga imamo. Tretja stvar, ki jo pogrešam, pa je zaupanje med člani starešinstva. Veliko dela naš še čaka predvsem na izgradnji medsebojnih odnosov, za to pa je odgovoren vsak sam in tisti, ki izvolijo posameznike na določeno funkcijo.

Kakšne so možnosti, da v prihodnjem letu ali v prihodnjih letih člani starešinstva vendarle potrdijo občutno višji znesek članarine? Misliš, da jih bo tok dogodkov sam prepričal o nujnosti take odločitve, ali bo potrebno ogromno lobiranja?

Na to vprašanje bi lažje odgovorila kakšna vedeževalka kot pa jaz. Bo pa takšno odločitev potrebno sprejeti. Edino orodje, ki ga imamo na voljo, so argumenti in informiranje. In ko ne bodo pri sprejemanju takšne odločitve prevladovala čustva, ampak le argumenti, takrat bo tudi možno sprejeti odločitev, ki jo bomo tudi spoštovali. Najboljša prilika za to bo skupščina prihodnjega leta.

MEDNARODNE STRANI

Matic Stergar

Lepo pozdravljeni. Te dni mineva že celo leto, odkar sem prevzel pisanje mednarodnih strani in od takrat sem vas zasul že s kar lepim kupčkom takšnih in drugačnih informacij. Vse lepo in prav - saj zato pa sem tukaj, kajne - le da od časa do časa dobim občutek, da ne veste od kod točno te informacije prihajajo. Vseskozi je govor o nekih krokodilih, ki se jim močno dogaja, vam pa se ne sanja preveč dobro, kam točno bi jih dali. Zato sem se odločil, da, ob letu, ponovno predstavim našo skupino in dejavnosti s katerimi se ukvarjamo, vse z namenom, da se nam pridružite pri naših poskusih vnašanja mednarodnega duha v našo sončno deželo.

Krokodili (ali: Komisija za mednarodno dejavnost ZTS, na kratko KMD)

To so Alja, Bojan, Grega, Nina, Petra, Tjaša, Urška, Zala, jaz sem Matic, ti si pa ... zeleni krokodil!

Kolikokrat ste se že šli to igrice? Vam je je že dosti? Pa ste se kdaj šli "The Green Crocodile", "Das grüne Krokodil" ali pa "El Cocodrillo Verde"?

Vam je že jasno, zakaj torej krokodil kot simbol za mednarodno dejavnost ZTS? Konec koncev gre tudi pri naši komisiji za spoznavanje novih prijateljev, novih obrazov, novih dogodivščin ... Tudi na mednarodnem področju ni vse samo resno delo, ampak se veliko naučimo skozi igro. Recimo, z Zelenim krokodilom. Zato nam pomagaj, da svetovni družini zelenih krokodilov damo obraz in ime.

Kdo torej smo krokodili?

Skupina zagnanih prostovoljcev, ki se ukvarjajo z mednarodno dejavnostjo ZTS. Nina je načelnica komisije, kar pomeni, da skuša imeti v glavi čimveč informacij in koordinirati delo (zaenkrat) osmih glavnih krokodilov in nekaj bolj tihih krokodilčkov. Zeleni plazilci iz komisije se ukvarjajo z *mednarodnimi izmenjavami, obiski tujih tabornikov, mednarodnimi tabori in mednarodnimi izobraževalnimi seminarji in konferencami*. Krokodili smo polno zaposleni skozi vse leto in vedno iščemo nove člane skupine.

Kaj bomo krokodili delali med septembrom 2004 in poletjem 2005?

Uf, veliko stvari ...

Najprej, ne pozabi na **EUROJAM**, evropski jamboree, ki

bo konec julija potekal v Veliki Britaniji. Vodstvo odprave ZTS že zbira prijave, zato pohiti in si z interneta poberi prijavnico in več informacij (<http://eurojam.rutka.net>).

Ne bi šel/šla nikamor? Pa ostani doma in se spoznaj s katero od številnih skupin **tujih tabornikov**, ki bodo naslednje poletje taborili pri nas. Letos so bili v Sloveniji Irci, Nemci, Francozi, Angleži, Avstrijci ...

Velike akcije te ne zanimajo? Zakaj ne bi organiziral/a **obiska katere od evropskih držav** s svojimi prijatelji in se na poti spoznal/a še s kakšnim tabornikom, se ustavil/a na zanimivem taboru, pogledal/a na taborniški svet še z druge strani? Oglasi se pri nas, radi ti bomo pomagali.

Vsa ta potovanja in te reči so že v redu, ampak tebe zanima kaj bolj resnega? Letos jeseni bomo začeli s pripravami na organizacijo Evropskih skavtskih konferenc, ki ju bosta leta 2007 gostili skupaj ZTS in ZSKSS. Tudi tu iščemo ljudi, ki jih veseli resen izziv. Bliža se tudi stoletnica skavtstva, ki bo potekala v znamenju učenja za mir. Te zanima, kaj to pomeni? Kaj pomeni mir slovenskim tabornikom in kaj sploh mi lahko naredimo za mir v svetu? Če meniš, da več kot nič, se oglasi pri nas.

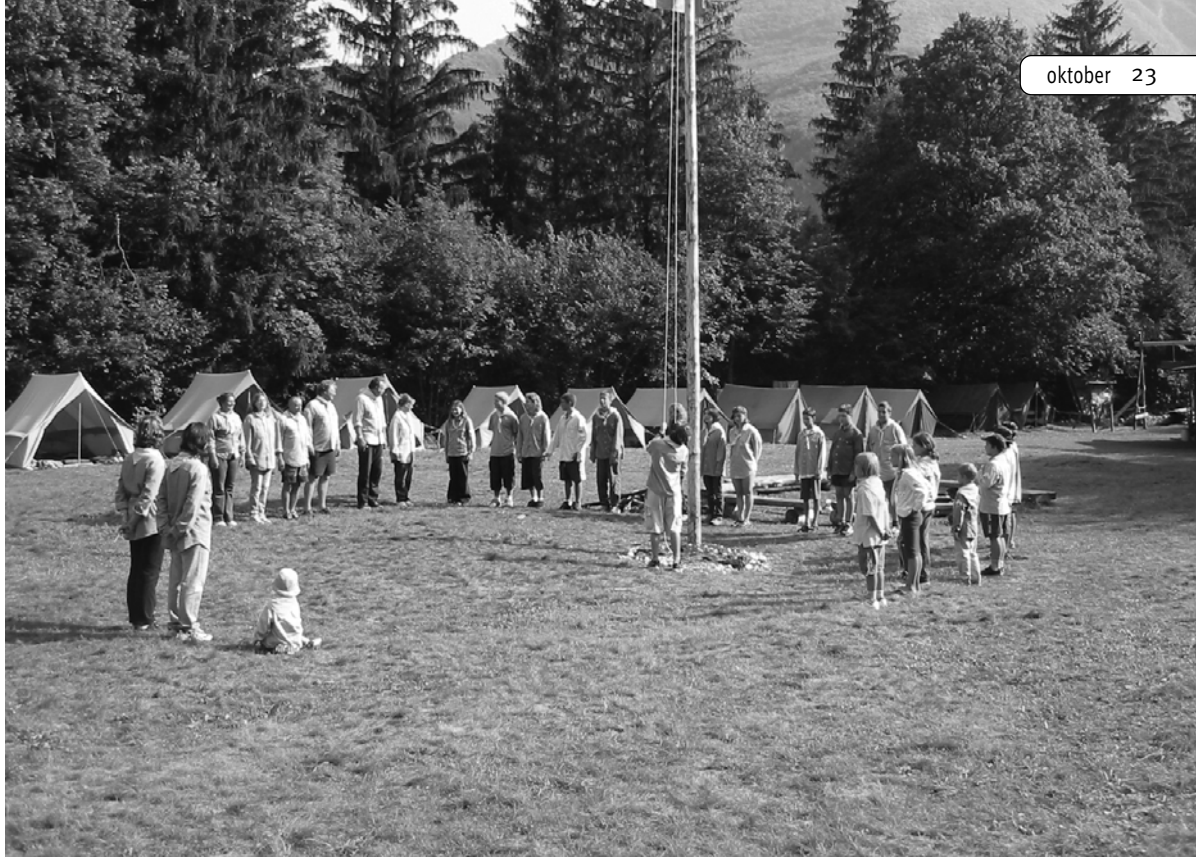

Foto: arhiv Pišot.

Kje najdem več informacij?

Krokodili smo vam na voljo med šolskim letom (začenši z oktobrom) **vsako sredo med 15. in 17. uro v pisarni ZTS**, kjer imamo tudi svoj kotichek. Lahko nas pokličete, se oglasite ali pošljete **e-mail** na kmd-gure@rutka.net.

Lahko se tudi prijaviš na našo **obveščevalno listo** kmd-obvestila@liste.rutka.net. Pošlji mail s svojim e-naslovom na kmd-gure@rutka.net in povej, da bi se nam rad/a pridružil/a.

Informacije o mednarodnih dogodkih v Taboru ravnokar berete, deloma pa so dosegljive tudi na spletni strani <http://tabor.rutka.net>.

Krokodili zasipamo rodove tudi z obvestili v **POšti RODOvom (POROD)**, ki jo dobiva vsak rod. Posamezniki lahko najdejo Porod na spletni strani www.zts.org/porod ali se nanj naročijo na e-porod@liste.rutka.net.

Ažurne informacije objavljamo tudi v novičkah na **domači strani** <http://www.rutka.net> in na (zaenkrat še ne dodelani) strani <http://kmd.rutka.net>.

Pogosto najdeš mlade krokodile v oranžnih majčkah tudi na **taborniških akcijah**, kjer skušajo na čudne načine vzbujati pozornost.

To smo torej krokodili. Če vas le zanima katero od zgoraj opisanih področij, ne oklevajte in pokličite - veseli vas bomo!

NAROČAM REVILJO TABOR

IME IN PRIIMEK: _____

ROD: _____

ULICA: _____

POŠTNA ŠTEVILKA IN KRAJ: _____

NAROČNIKOM PRIZNAMO 20% POPUSTA!

Pošljite na ZTS - Revija Tabor, Parmova 33, 1000 Ljubljana

Močne ukane

Rod dveh rek iz Medvod vas vabi na peto tekmovanje za pokal MOČNIH UKAN. Tekmovanje se bo začelo v soboto, 16. oktobra, ob 15. uri in se končalo v nedeljo, 17. oktobra, okrog 9. ure.

Ekipe tekmujejo v naslednjih kategorijah: GG, PP in grče; lahko so mešane in štejejo štiri ali pet članov. Ekipe se lahko pridruži vodnik ali en starejši tabornik (lahko iz kategorije PP ali grč - vodnik) z namenom, da pomaga neizkušenim pri nočni orientaciji, da skupaj izboljšajo znanje in si pridobijo potrebne izkušnje. Starejši član lahko aktivno sodeluje le pri nočni orientaciji.

Čas od 15. ure do večera je namenjen šaljivim spretnostnim nalogam in pa še čem - pustite se presenetiti! Ko se bo spustil mrak, vas bomo z zavezanimi očmi odpeljali na neznan kraj, kjer boste začeli z nočno orientacijo, na poti pa vas bodo čakale tudi raznovrstne naloge.

Prijave in plačila štarntine sprejemamo do 12. oktobra na: mikiŽrutka.net ali na RDR, p.p. 16, 1215 Medvode. V prijavnico vključite podatke o vašem rodu, imena tekmovalcev, kategorijo in kontaktne podatke.

Štartnino 5.000 SIT na ekipo, ki med drugim vključuje našitek, pošteno malico, prenočitev v šoli, merico ali dve kostanja, karte in dobro organizacijo, lahko poravnate na poslovni račun 02013-0011903465 s pripisom "*vaš rod - MU04*". Štartnino lahko izjemoma poravnate tudi na tekmovanju, vendar takrat znaša 7.500 SIT. Več informacij in prijavnico dobite na <http://rdr.rutka.net> ali 041/533 206 (Miki).

Vodniški tečaj

Za vse, ki poleti niste imeli časa iti na vodniški tečaj, in za vse tiste, ki ste takrat zamudili je sedaj vodniški tečaj v času jesenskih počitnic od 2. 11. do 7. 11. na Skomarju, in še en dodatni vikend, ki ga organizira Celjsko-zasavsko območje. Cena celotnega tečaja je 20.000,00 SIT. V ceno je všteta prehrana, namestitve, stroški organizacije tečaja in stroški predavateljev. Prijave pošljite na naslov: Emil Mumel, Cesta na Roglo 11 e, 3214 Zreče; email: emil.mumel@zguest.ar-nes.si, po telefonu (pozno zvečer) 03/57 61 077 ali 041/551-857. Prijave pošljite najkasneje do ponedeljka 20. 10. 2004. Pričetek tečaja je v torek 2. 11. 2004 ob 9.00 na Skomarju,

lahko pa pridete že v ponedeljek zvečer, ob predhodni najavi. Ker je med počitnicami časa samo 6 dni, bomo s prvim delom zaključili v nedeljo 7. 11. po kosilu in potem nadaljevali še en vikend.

Na tečaju se bomo dogovorili o nadaljevalnem vikendu v novembru, najverjetneje pa kar naslednji vikend, kjer bo zaključek in preverjanje ter podelitev potrdil. Tečajniki imajte s sabo poleg osebne opreme za bivanje v šoli še: copate za v šoli, spalno vrečo, škarje, lepilo, pisalni pribor, geometrijsko orodje, kompas. Tečaj bo ločen za MČ in GG vodnike, kvalitetno pripravljen, vodili ga bodo sami izkušeni mentorji in predavatelji. Za vse, ki so že vodniki MČ in bi radi postali tudi vodniki GG, pa je usposabljanje za vodnike GG.

Vsa nadaljnja navodila dobite prijavljeni po roku prijave. Emil MUMEL, načelnik območja

P.S. Pridite in zopet se bomo imeli lepo, prijavite svoje tečajnike in ne bo jim žal. Vam tudi ne, saj bomo vzgojili dobre vodnike.

Višina odvoda članarine 2500 tolarjev

V Ljubljani je 16. 9. potekala ponovljena 3. seja starešinstva, na kateri je sodelovalo 30 članov, predstavnikov vseh območnih organizacij. Starešinstvo je potrdilo finančni načrt za leto 2004, sprejelo Pravilnik o delovnih razmerjih ter dopolnitev Navodil za organiziranje večjih državnih akcij v ZTS. Pri določanju višine članarine za leto 2005 se je razvila razprava, po kateri je bil sprejet predlog višine odvoda članarine v višini 2500 tolarjev. Ob registraciji bodo rodovi tak znesek odvedli za vsakega svojega člana, o porabi članarine na nivoju ZTS pa bo odločeno na decembrski seji starešinstva.

Aljoša Bizjak

Oktober

1954 (15.) Na Muti ob Dravi so ustanovili Odred bistrega potoka.

Izbrala in uredila: Irena Jeretina

IZ TABOROVEGA ARHIVA

STPM Izola 74

Za nami je še en ROT. Največje, najboljše, najzahtevnejše taborniško orientacijsko tekmovanje. Tekmovanje z več desetletno tradicijo. V toku zgodovinskih družbenih sprememb se je spreminjalo njegovo ime, z razvojem tehnologije se je izboljšala njegova izvedba. A vendar je ROT v svojem bistvu ostal enak. O tem priča prispevek v Taboru izpred 30 let ...

V počastitev rojstnega dne maršala Tita, dneva mladosti, je komisija za delo s taborniki in tabornicami s pomočjo odreda Jadranskih stražarjev iz Izole organizirala tradicionalno republiško orientacijsko tekmovanje, ki pa je letos dobilo novo ime: Slovenski taborniški partizanski mnogoboj.

Lepo, čeprav malce hladno vreme, je privabilo v Izolo na prostor campa Simonovega zaliva kar devetintrideset ekip, ki so pripotovale z vlaki in avtobusi iz vseh krajev Slovenije. Milko Okorn, član KTT in predsednik tekmovalne komisije, jim je zaželel tekmovalno srečo ter jih opozoril na tovariško športno obnašanje. Vodje tekmovalnih ekip so potem izžrebali štartne številke. Tekmovanje je bilo razdeljeno na dva dela. V petek zvečer so ekipe v obliki testa odgovarjale na vprašanja iz topografije in zgodovine taborništva. Drugi del tekmovanja se je odvijal v soboto in nedeljo na progi, ki je bila postavljena po obronkih primorskega gorovja.

Proge so bile prav mojstrsko pripravljene, pisana navodila pa jasna in po svoje originalna, ker tako pripravljene proge taborniki srečajo le še na Milovanovičevem memorialu. Opisi proge so vsebovali azimute in dolžine ter pravokotne koordinate ipd., ki so jih morali tekmovalci vnesti na karto ter tako zarisati traso. S takimi podatki in navodili ne bi smela nobe-

na ekipa zatajiti že na samem začetku, a žal je moral štarter marsikateri ekipi narisati položaj partizanskih baz in jih tako že na začetku označiti kot ekipo, ki je diskvalificirana. Kljub temu so vse ekipe odšle na pot in so proti večeru prvega dne vse prišle na cilj, si razprostrle šotore in si skuhale večerjo.

Že pred sončnim vzhodom je tekmovalce prebudil glas iz megafona, ki jih je vabil na štart in na vrisovanje partizanskih baz v karto. Med potjo so morali tekmovalci opravljati naloge iz signalizacije, prve pomoči, risanje profila, skic, krokija s poti, hitrostne etape, streljanje ipd. taborniških veščin. Proga drugega dne je bila krajša, tako da so bile do kosila vse ekipe spet v taboru. Tekmovalna komisija je zato lahko razglasila rezultate vsem, ki so vztrajali do uradnega zaključka taborniško partizanskega mnogoboja.

Skromna analiza tekmovanja je precej zanimiva. Večina ekip se je po splošnem mnenju za to tekmovanje slabo pripravila ali pa jim je bilo to tekmovanje trening in so samo ovirali tekmovanje. Zato bi bilo priporočljivo v bodoče posvetiti več časa in pozornosti kvaliteti, tekmovalci bi morali pokazati več znanja, sposobnosti in iznajdljivosti, kljub temu, da bi vse te vrline lahko pokazali tudi v Izoli.

Iz Tabora 6-7/1974

Expedition Scandinavia 2004 ali po naše Odprava Skandinavija 2004 Severna obzorja

Pred vami je dvaindvajset dni norih doživetij, fantastične pokrajine, nenormalnih cen, izjemne družbe in nepozabnega raziskovanja. Brez pretiravanja ... Zgodbo začnemo na prvo avgustovsko sredo. Tisti, ki so že bili v Velenju, gotovo poznajo Rdečo dvorano. Hram velenjskega športa. Tam se navadno začenjajo vse taborniške pravljice. Tokratna je bila med daljšimi. Natančneje - dolga je bila nekaj več kot 8900 kilometrov. Preveč? Še daleč ne ...

Triintrideset Velenjčanov (rod Jezerski zmaj), štirje Šoštanjčani (rod Pusti grad), dve Pesjanerki (rod Lilijski grič) in Rado. Kralj ceste smo mu rekli. Za boljšo predstavo - šofer avtobusa. Skupaj torej štirideset ljudi na raziskovalni misiji. Naš starešina (popularni Sine) je odpravo poimenoval "exploring varianta". Raziskali pa smo ... Ogromno. Začenjamo povsem po taborniško. V naravi. Malce pesniško - na strehi Skandinavije. Galdhøpiggen. Očak norveških gora. Vzpon nanj je uspel četverici najbolj drznih. Bračko, Razi, Rošer in Vrabič. Večni sneg in led sta zaznamovala vzpon. Brzice Storforsen in Laksforsen. Voda v vsej svoji mogočnosti in lepoti. Norveški fjordi. In na prvem mestu Geiranger fjord. Popolnost barv, usklajenost narave, pravljичnost pokrajine. In še kakšen superlativ bi se našel. In kiti. Mogočni sesalci

so navdušili. Predvsem tiste, ki jim na ladji ni bilo slabo. Nekateri (žal) niso imeli te sreče. "Nikol" mi še ni blo tk slabo za 80 eurov!" Besede enega manj srečnih.

Verjamem, da je precej jasno, kako smo potovali. Pa vendarle. Samo nekaj stavkov. Vsak dan smo prevozili med 300 in 600 kilometri. Zvečer pa postavljanje šotorov, večerja in potem ... Hja, to je nedvomno zanimivo. Kar je sledilo, je bilo vedno zanimivo. In kar je najbolj pomembno - vedno nekaj dru-

gega ... Večerni ogled Stockholma in Osla (v švedski prestolnici smo s petjem celo zaslužili 44 njihovih kron), večeri ob kitari, bowling v Levangerju, sprehodi po izpraznjenih mestih (zanimivo, ob večerih so lahko predvsem manjša mesta povsem "izropana"), druženje z (bolj ali manj treznimi) domačini, spremljanje olimpijskih iger. Največji športni dogodek na svetu ni šel mimo nas. Imeli smo olimpijsko stavnico in skupni ogled teka na 800 metrov za ženske. Naša Joli je bila izje-

men povod za prijeten večer. To je bilo v Copenhagnu. Tam (morda vam je bližje, če zapišem København) smo našli tudi gotovo najboljšo trgovino s plišastimi igračkami na svetu. Videli pa smo tudi svet zase. Christiania. Ulica, kjer je dovoljeno vse razen trdih drog.

Gotovo vse skupaj deluje precej zmedeno. Verjemite, ni bilo tako. A vtisi po fenomenalni izkušnji so takšni, da jih je najlažje strniti v takšno impresionistično slikanje. In po tem zaporedju so sedaj na vrsti največje ... kar po domače - natege. Za tiste, ki jim je bolj pristen slovenski jezik nekoliko bližje pa - kdaj so nas najbolj speljali na limanice. V Dörraru (kamp na jugu Švedske) smo doživeli največjo invazijo komarjev. Toliko mrčesa nadenkrat pa še ne! V Skandinaviji obstaja tudi živalski vrt Lycksele. Vstopnina zanj je (preračunano v tolarje) 2400 SIT. Naš predlog: ne hodite tja. Zakaj? Predstavljajte si botanični vrt, v katerega bi po pomoti zašel los, nekaj krav, dva prašiča in race. To je bil "živalski vrt" Lycksele. Smešno ... In še en nasvet - ko (oz. če) boste v Andenesu ... Nikar ne hodite po muzejih. Kar boste videli tam, lahko najdete tudi doma. Brez skrbi!

Še ena zanimivost severa Starega kontinenta. Polarni dan. Zanimivo je, ko dan pravzaprav traja ... dva dni. Pa naj se sliši še tako neumno. No, ne moremo pa mimo mrzlih dni in ledenih noči. Kiruna se je verjetno najbolj približala minusu. Govorimo seveda o temperaturi. Preden potegnemo črto pa še nekaj za moški del populacije. Vsi stereotipi o tem, da so Skandinavke izredno čedne ... No, ja ... Ne držijo povsem. Šele v Københavnu smo našli dekle, ob katerem nam je zastal dih. Tako da lahko ponovimo besede našega največjega pesnika - "bog živi vas Slovenke, prelepe, žlahtne rožice!".

In zaključek? Svetovno in nepozabno! In čisto zares - brez pretiravanja ...

NASVETI ZA VODNIKE

Pugy

Projektni pristop v taborništvu

Tretji korak - načrtovanje

Načrtovanje je

Načrtovanje obsega:

- usklajevanje "obogatene" projekta,
- definiranje nalog in časovnega plana izvedbe,
- oblikovanje nabora potrebnih virov in ocena stroškov,
- oblikovanje vlog in skupin za izvajanje nalog.

Usklajevanje "obogatene" projekta

Ko je za nami drugi korak, v katerem ste skupaj z ostalimi vodniki v družini in vodstvom v projektu identificirali in integrirali priložnosti za osebno napredovanje, je potrebno morebitna dopolnila predstaviti in uskladiti s člani, ki so oblikovali skupno idejo in cilje projekta. Razložite, zakaj je bilo potrebno prirediti podrobnosti. To omogoča članom, da bolje razumejo globalno sliko tega, kar naj doseže projekt.

Izzovite vprašanja in razvijte soglasje vseh članov.

Definiranje nalog in časovnega plana izvedbe

Uporabite osnutek projekta, da preučite vse, kar je potrebno narediti, da bi uresničili projekt. Zagotovite, da bo vse zapisano! Če projekt zajema strokovno pomoč, naštejte usposobljene ljudi, ki jih poznate in za katere mislite, da bi bili pripravljeni pomagati (bivši taborniki, starši, prijatelji strokovnjaki, sodelavci, itn.). Tudi ZTS, druge prostovoljne organizacije, lokalne oblasti in celo lokalna podjetja so lahko v pomoč.

S člani sestavite preizkusni časovni načrt, začnite na koncu - t.j., ko se projekt konča. Oblikujete ga lahko od zadaj naprej, vnašate pomembne roke, do kdaj morajo biti določene naloge zaključene in po kakšnem vrstnem redu morajo biti narejene.

Časovni načrt mora upoštevati čas, ko bodo imeli člani veliko drugih obveznosti (doma ali v šoli). V tem času ne pričakujte, da se bo veliko dogajalo. Predvideti je potrebno tudi čas za srečanja, na katerih se bomo pregledali, kaj je bilo opravljeno in kako (analiza).

Oblikovanje nabora potrebnih virov in ocena stroškov

Za izvedbo projekta potrebujemo različne vire. Za začetek poizkusite najti kakšen priročnik na to temo. Pomagajo vam lahko nekatere knjigarne, knjižnice, agencije za razvoj ali prostovoljne organizacije.

Preračunajte in zapišite stroške vsakega dela na vaš seznam. Tukaj je eden izmed načinov za ureditev vašega seznama:

Izdatki

- Operativni (npr. stroški izobraževanja, transporta, najemnin, telefona/ faxes/ poštne, itn.)
- Oprema (t.j. trajni predmeti, npr. orodja, oprema, itn.)
- Zaloge (t.j. potrošniški material, npr. papir, film za fotografiranje, hrana, pripomočki za prvo pomoč, žebli, tkanine, itn.)
- 10% za nepredvidene izdatke (t.j. odstotek od celotne vsote za kritje nepričakovanih stroškov)

Naredite nov seznam, ki se bo imenoval Prihodki. Ocenite vse možne prihodke:

Prihodki

- pobude za zbiranje sredstev
- prispevki staršev
- donacije ali posojila
- sponzorstvo lokalnih podjetij, itn.

Preglejte sezname, ki ste jih pravkar naredili. Ali lahko na sprejemljiv način zberete dovolj denarja, da boste pokrili stroške? Za katere stvari veste, da si jih boste lahko izposodili?

Katere dele opreme bi lahko po projektu ponovno prodali? Za koliko denarja? Ali ima območna zveza ali Zveza tabornikov Slovenije kakšne vire, ki bi jih lahko uporabili?

Bolj ali manj natančna ocenitev poročuna bo vzela kar nekaj časa, vendar pozor; to je vaša zadnja priložnost, da zmanjšate previsoke stroške projekta!

Oblikovanje vlog in skupin za izvajanje nalog

Člani voda in vodnik bodo morali delo organizirati tako, da bodo učinkovito opravljali naloge in izkoristili vse možnosti za učenje. Eden izmed načinov je delitev vlog v vodu in oblikovanje delovnih skupin za izvajanje nalog.

Vloga v timu je odgovornost, ki jo je prevzel posamezen član voda. Vloge ponudijo mladim izkušnjo, preko katere razvijajo svoje znanje in različne spretnosti ter jim pomagajo dosegati vzgojne cilje. Vloge povečajo tudi samostojnost voda.

Vsak član prevzema vlogo za določen čas, glede na medsebojni dogovor z vodnikom (ponavadi za dolžino projekta od 6 mesecev do enega leta). Ob zaključku člani oblikujejo nov projekt in si izberejo drugačno vlogo. Na ta način se člani ne začnejo dolgočasiti zaradi enakih nalog, ampak se naučijo novih spretnosti, pridobijo nove izkušnje in pomagajo drugim članom voda, ko ti prevzamejo njihovo delo.

Prevzemanje vlog v vodu ne pomeni, da posamezen član ves čas izvaja samo svoje naloge; npr. nekdo, ki je prevzel vlogo kuharja ne bo ves čas sam kuhal in pomival posodo - pomagali mu bodo tudi ostali člani voda. Bo pa "kuhar" prevzel celotno odgovornost.

Takšna organiziranost podpira shemo osebnega napredovanja. Vsak član:

ose nauči, kaj zajema delo (pridobivanje znanja) in pridobi potrebne praktične spretnosti (pridobivanje spretnosti);

ouporablja znanje in spretnosti za dobrobit voda (razvijanje vedenja);
oko je delo končano, pomaga ostalim članom voda razumeti delo in se naučiti spretnosti (pomoč drugemu pomeni pridobivanje novega znanja, spretnosti in vedenja).

Dejstvo, da prevzame vsak član celotno odgovornost, od vseh v vodu pa se pričakuje, da bodo pomagali, ko bo to potrebno, vzpodbuja občutek soodvisnosti, solidarnosti in spoštovanja dela vsakega člana. Člani voda se hitro naučijo, da če ne pomagajo, ko je to potrebno, tudi drugi njim ne bodo pomagali! Naloga vodnika pa je, da povezuje člane voda in vloge, ki jih imajo.

Skupina za izvajanje nalog je majhna skupina članov znotraj voda, ki skupaj izvaja naloge projekta. Člani se povežejo glede na področja njihovega zanimanja in vzgojne cilje, ki jih želijo doseči. Tako skupino ponavadi "vodi" član voda, ki ima že nekaj izkušenj z nalogo, ki mora biti opravljena.

Vsak član naj bi imel svojo vlogo, hkrati pa bi bil tudi član ene ali več skupin za izvajanje nalog. S tem se oblikujejo in razvijajo odnosi - vodov duh. Odgovornosti v skupinah za izvajanje nalog dopuščajo večjo fleksibilnost in omogočajo članom, da se družijo glede na bolj osebna področja zanimanja - in s tem tudi bolje spoznajo med seboj.

Akordi ...

Svet bi bil zares najlepši, če bi za vse skladbice, ki jih želimo igrati, nekje našli ustrezna besedila in akorde. Na žalost ni vedno tako in sploh pri slovenskih popev-
kah zelo redko naletimo na ustrezne vire. Ko ima človek nekaj prakse, je v resnici največ dela s tem, da za neko novo pesmico pretipka besedilo, akordi so običajno "mala malica". Dejstvo je, da večina popularnih pesmi uporablja preproste harmo-
nije in omejeno število *trikov*.

Nekaj zakonitosti

Večina skladbic uporablja osnovne akorde izbrane durove lest-
vice. Vsi poznamo *do-re-mi-fa-sol-la-ti-do*. Zlog "do" označuje prvi ton - prvo stopnjo v lestvici, "re" drugo, "mi" tretjo ipd. V durovi lestvici imamo torej sedem tonov, na vsakem tonu pa točno določen akord. C durovo lestvico lahko zapišemo kot C-D-E-F-G-A-H-C. Na prvi stopnji v tej lestvici se nahaja durov akord - C dur. Durova akor-
da se prav tako nahajata na IV. in V. stopnji. To sta F dur in G dur. Na II., III. in VI. stopnji se nahajajo molovi akordi - d mol, e mol in a mol. Molov akord na VI. stopnji je še posebej pomemben, saj pra-
vimo, da je vzporeden osnovnemu duru (v našem primeru C duru). Včasih, ko pri skladbicah iščemo ustrezne akorde, se nam lahko zgo-
di, da taka dva *vzporedna* akorda zamenjamo med seboj. Pri-
meri vzporednih durov/molov so: C/a, G/e, D/h, A/f#, F/d. Na VII. stopnji se nahaja zmanjšan kvintakord, ki se zelo redko uporablja, v tuji literaturi ga najdemo označenega z oznako "dim" (diminis-
hed). Tabla prikazuje možne akorde v posameznih lestvicah, sklad-
bice pa so običajno pisane v C, G, D ali A duru, včasih F ali E duru, redkeje pa v kakšnem drugem.

Tabelo lahko uporabimo še za eno koristno stvar. Včasih se naši pevci pritožujejo, da določeno skladbico igramo prenizko ali previsoko. S pomočjo zgornje tabele lahko skladbico npr. iz C dura pretvorimo (transponiramo) v G dur. Ob tem akorde na ustreznih stopnjah v C duru zamenjamo z akordi v G duru. C dur tako preide v G, a mol v e, F dur v C, ipd.

Če določena pesem nima kakšnih posebnosti, bomo v njej našli točno določene akorde - torej imamo običajno največ 7 (oz. 6) možnosti pri posameznem akordu. Dosti preprostih skladbic najde-
mo napisanih samo v 2-h, 3-h, veliko večino pa v 4-h akordih.

V kateri lestvici je pisana določena skladba?

Običajno se pesmi končajo na osnovnem tonu - torej na tonu, v katerega durovi (ali včasih molovi) lestvici je pisana skladba. Običajno se z osnovnim tonom - ali pa vsaj z osnovnim akordom - pesem tudi začne. Tak ton običajno najdemo s poskušanjem. Ko najdemo osnovni ton, si ogledamo pripadajoče akorde in že smo pripravljeni za delo. Včasih nam izvajalci "ponagajajo" in svoje

Akordi za posamezne durove lestvice

Tonaliteta:	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
C	C	d	e	F	G	a	H ^{dim}
C# ali Db	C#	d#	f	F#	G#	b	C ^{dim}
D	D	e	f#	G	A	h	C# ^{dim}
D# ali Eb	D#	f	g	G#	B	c	D ^{dim}
E	E	f#	g#	A	H	c#	D# ^{dim}
F	F	g	a	B	C	d	E ^{dim}
F# ali Gb	F#	g#	b	H	C#	d#	F ^{dim}
G	G	a	h	C	D	e	F# ^{dim}
G# ali Ab	G#	b	c	C#	D#	f	G ^{dim}
A	A	h	c#	D	E	f#	G# ^{dim}
A# ali B	B	c	d	Eb	F	g	A ^{dim}
H	H	c#	d#	E	F#	g#	A# ^{dim}

instrumente uglasijo za pol tona nižje ali višje. V tem primeru je najbolje, da naš instrument prilagodimo njim. Akorde običajno ugibamo ob poslušanju pesmi z enako uglaseno kitaro.

Triki

Na tem mestu omenimo samo 3 izjeme, ki jih najpogosteje srečamo pri pesmih ob tabornem ognju. Prvi in najbolj težaven trik je **menjava lestvice**. Npr. prehod iz C dura v G dur. To se običajno zgodi pri prehodih (bridge). Npr. v Kreslinovi skladbi "Čez tisoč let" med ponovitvama zadnjih dveh refrenov, ali pa pri "Preko mure, preko Drave", kjer je refren v D duru, preostali del skladbe pa v C duru. Najbolj očiten primer pa je skladbica "Mala terasa", kjer se po vsaki kitici sprehodimo v nekoliko višjo lestvico.

Preprost trik, ki marsikateremu izkušenemu kitaristu dela težave, je **uporaba molovega akorda na IV. stopnji**. Npr. v C duru poleg F dura uporabljamo tudi f mol. Primer je pri refrenu Mlakarjeve skladbice "En glaž vina mi dej" ali pa pri objavljenem "ROT komadu", kjer imamo v prvi kitici zadnjega dela skladbe takoj za C durom c molov akord.

Nasprotna zgornjemu je **uporaba durovega akorda na III. ali VI. stopnji**, kjer imamo običajno molov akord. Take kombinacije običajno zasledimo v pesmih Parnega Valjaka, Balaševiča (to običajno v C duru uprabimo E dur na III. stopnji), zelo lep primer najdemo tudi pri partizanski "Počiva jezero v tihoti".

Vaje

Glavni instrument pri ugotavljanju akordov določene pesmi bo torej naš posluš. Nikoli ne recite, da nimate poslušarja, ker to ni res. Baj bi se brez poslušarja težko naučili govoriti. Posluš lahko zelo dobro izvežbamo. Predvsem s petjem, poslušanjem samega sebe, igranjem, vajami.

Poleg rednega igranja vam bodo pri občutku pomagale še vaje za razločevanje durovih in molovih akordov, lahko pa je razpoznavni tudi septakorde (npr.: C₇, G₇, a₇). Poslušajte razliko med pari takšnih akordov: C in C₇, G in G₇, C in a, C in e, C in c ... Posebej bodite pozorni na kombinacije iz točke "Triki".

Za tem se lahko lotite osnovnih skladbic. Poskusite npr. poiskati akorde za pesem Dan je šel (brez poslušanja, saj jo vsi dobro poznamo). Začnite na akordu C. V pomoč naj vam povem, da v tej pesmici nastopa samo še en akord. Najdite ga! Naslednji izziv je lahko himna MČ, ki zopet vsebuje samo 2 akorda. Taborniška himna ima vse 3 durove akorde. Znete najti pravo zaporedje? Spet lahko začnete iz kateregakoli dura (običajno je najlažje iz C ali G). Za tem lahko začnete z nekoliko bolj kompliciranimi skladbami. Za začetek predlagam npr. Blowing in the Wind (Bob Dylan), Čist nor (Sokoli), Dan ljubezni (Pepel in kri), Dekle moje, pojdi z menoj (Vlado Kreslin), House of the Rising Sun (The Animals), Kam so šle vse rožice (Tomaž Domicelj) ...

NE POZABI!

ROT komad Igor Bračič

G D
Spet jesen prišla je,
h C G
taborniki so se zbrali,
D
da bi spet
C D
med sabo tekmovali.

G D
Kdo se na zemljevidu znajde,
h C G
kdo ve, kako se ujame raca,
D
kdo najhitreje teče
C D
in kdo je največja faca.

e C
Spet so se srečali
G D
stari prijatelji in znanci,
e C
ki že jutri tekmeči
D
bodo tekali med klanci.

G D
Po testih čas je za počitek,
C D
a nihče ne more spati,
G D
saj s toliko ljudmi
C D
spet je treba počekati.

C D
Če vedno najdeš pravo pot,
G e
najdi jo še k nam na ROT,
C D
zato jeseni ne pozabi,
C D G
v Ljubljano RaR te vabi.

(akordi v tem delu kot na levi)

Zjutraj navsezgodaj me
komaj z vlečejo do štarta,
kontrolorka me zbudi,
tu je kompas, tu je karta.

Čez gozdove in močvirja,
naša zdaj ekipa dirja,
tečemo, da švic kar šprica,
a še bolj nas matra skica.

Na daljavo in pod kotom,
kroki in minsko polje,
na testu prve pomoči
nam počasi zmanjka volje.

Že počasi mrak se spušča
in ekipa mulo kuha,
a na srečo cilj je blizu,
slasten golaž se že duha.

C D
Če vedno najdeš pravo pot ...

e h
Še naporna noč nas čaka,
C c G
bivak počasi že zamaka,
e h
zjutraj hlad se nam pridruži,
C D
ko se zbijamo v luži.

G D
Pozabi na utrujenost,
h C
zdaj ni čas za bolečine,
G D C
ko pridemo na cilj,
D
itak nas vse to mine.

G D
Počasi treba bo domov,
C D G
se umiti in naspiti,
D
kaj pa rezultat?
C D
Važno je sodelovati.

C D
Če vedno najdeš pravo pot ...

Od negativa do fotografije

Rdeča luč, pogled v kad z razvijalcem in kup velikih oči, vse uprte v bel list papirja. In v naslednjih nekaj trenutkih se na prej belem listu fotografskega papirja nariše fotografija taborniškega voda. Rdeče osvetljeni prostor se v hipu napolni z navdušenjem.

Že v prejšnji številki revije Tabor smo pisali o črno-beli fotografiji in o čaru črno-bele fotografije, ki ga lahko pričaramo tudi na taborjenju ali zimovanju. Zato si bomo v tokratni številki še natančneje pogledali, kako iz negativa pridemo do črno-bele fotografije na papirju.

Ureditev temnice

Najprej potrebujemo popolnoma temen prostor, ki ga bomo uporabili kot temnico. Temnica ne sme imeti nobene ga vira svetlobe razen rdeče fotografske luči. Šotor je preko dneva težko povsem zatemniti, lahko pa ga zatemnimo in slike razvijemo ponoči ali pa temnico uredimo v kakšnem zidanem objektu. Še lažje pa je temnico urediti na zimovanju, ko smo že tako ali tako v koči ali hiši.

Kaj potrebujemo?

Kako razvijemo fotografijo je opisano predvsem v starejših fotografskih priročnikih, v novejših pa vse redkeje. Zato postopek na hitro opišimo tudi tukaj. Potrebujemo povečevalnik, masko, 3 kadi, razvijalec, fiksir in nekaj mlačne vode. In pa seveda negativ ter nov (torej neosvetljen) fotografski papir. Kemikalije pripravimo po postopku, ki je

opisan na embalaži. Največkrat imamo tekoče kemikalije, ki jih v določenem razmerju zmešamo z vodo. V prvo kad zamešamo razvijalec, v drugo damo vodo, v zadnjo pa fiksir.

Osvetljevanje in razvijanje fotografije

Preden začnemo z razvijanjem fotografij si pripravimo negativ. Negativ vložimo v povečevalnik in ga pripravimo na posnetek, katerega želimo razviti. Ne smemo pozabiti pripraviti tudi izreza in formata ter fotografije izostriti. Nato ugasnemo vse luči, v temnici lahko ostane prižgana le rdeča fotografska luč. Šele takrat lahko odpremo škatlo s fotografskim papirjem, iz katere vzamemo en list in ga vložimo v masko pod povečevalnik. Prva fotografija je navadno testna, s katero ugotovimo, kako bomo vse fotografije, ki so posnete na istem negativu, osvetljevali. Zato na odštevalniku časa ("tajmerju") nastavimo krajši čas, navadno 2 sekundi, pokrijemo 2/3 fotografskega papirja in vklopimo povečevalnik. Nato pokrijemo le še preostalo 1/3 papirja in ga osvetlimo še enkrat. Nazadnje pa osvetlimo še celoten papir ne da bi ga pokrili. Ko papir razvijemo lahko vidimo tri pasove različno osvetljene fotografije: prva je temnejša, srednja svetlejša in zadnja najsvetlejša. Na podlagi tega se odločimo, s kakšnim časom bomo vse fotografije osvetljevali in takšen čas naravnano na "tajmerju".

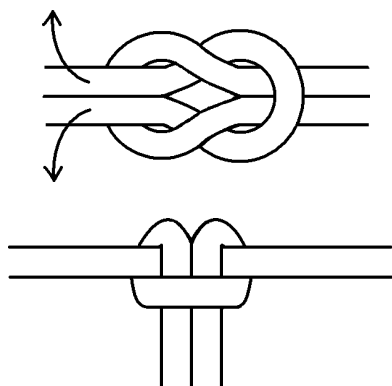
Nato iz škatle s fotografskim papirjem vzamemo en list papirja, ga postavimo pod povečevalnik in ga vklopimo. Ko je fotografija osvetljena jo damo v kad z razvijalcem, kjer jo pustimo približno eno minuto, nato jo speremo v drugi banjici, in jo nazadnje damo še v fiksir. Nazadnje moramo fotografijo še dobro oprati pod tekočo vodo in jo posušiti. Suhe fotografije pa lahko razdelimo med udeležence voda, da na zadnji strani napišejo naslove in jih odpošljejo kot kartice ali pa jih vzamejo domov za spomin na nepozabno taborniško akcijo.

Kako iz ambulantnega vozla narediš kavbojskega?

Kako se ambulantni vozел spremeni v kavbojskega??

Vsi taborniki poznamo ambulantni in kavbojski vozел. To sta ponavadi "taprva" vozla, ki ju spoznamo. Ambulantnega uporabljamo pri imobilizaciji in z njim vedno zaključimo vsako vezavo. Kavbojskega pa uporabljamo pri postavljanju bivaka.

Ta vozla sta med seboj zelo povezana. Ste za en preizkus? Vzemite v roko taborniško vrvico in naredite ambulantni vozел. Nato pa konca, ki sta na eni strani, potegnite narazen.

Kaj se je zgodilo? Vozel je preskočil in dobili smo kavbojski vozел. Mogoče ga morate še malo popraviti, da ga boste lažje prepoznali.

SLOVAR:

Ambulantni vozел - Reffknoten (nemško), Reef Knot (angleško)
Kavbojski vozел - Ankerstich (nemško), Lark's head (angleško)

Tema: Skavtsko gibanje in skavtske organizacije

Situacija: Vodov sestanek

Sodelujejo: Člani enega ali več vodov

Namen: Pogovor o skavtskem gibanju in WOSM-u. Katere organizacije so vključene v WOSM, kaj imajo skupnega skavtske organizacije po svetu. Ali smo taborniki tudi skavti? Ali naš rod sodeluje z ZSKSS? Kaj nas druži in katere so razlike med tema dvema organizacijama? Kakšne skavtske organizacije poznajo v tujini?

Metoda: Akvarij

Metoda dela Akvarij je namenjena starejšim MČ-jem, GG-jem, PP-jem in grčam. Člani voda se razdelijo na dve skupini. Ena skupina predstavlja ribe v akvariju, ostali pa so opazovalci in sedijo oziroma se sprehajajo zunaj akvarija. Skupina, ki je v akvariju, začne diskusijo na temo, opazovalci oz. poslušalci pa spremljajo dogajanje od zunaj. Ko se kakšnemu od opazovalcev kakšna od rib ne zdi dovolj aktivna v debati in bi rad sam sodeloval v debati, se lahko vanjo vključi tako, da izloči ribo iz akvarija in jo zamenja. Prav tako lahko katera od rib izstopi iz akvarija, nekdo od opazovalcev pa jo mora zamenjati. Pozor: govorijo lahko le ribe v akvariju. Opazovalci se debate ne morejo udeležiti, razen, če "zamenjajo kakšno ribo" in se sami potopijo v akvarij. Na ta način se naučijo poslušati in se vključijo v debato le, ko imajo kakšno konstruktivno idejo. Metoda je primerna, ko imamo veliko ljudi in veliko različnih mnenj o neki temi. Z zamenjavo rib lahko pride na vrsto vsak, ki želi deliti svoje mnenje.

Zgodovina astronomije - kako se je nadaljevalo

Na Giordana Bruna je močno vplival Nikolaj Kopernik (1473 - 1543), ki je že v sredini 16. stoletja podal prvi model vesolja, ki je temeljil na matematičnih zakonih. Pri vsej stvari je najbolj revolucionarno prav to, kar imamo danes za nekaj popolnoma samoumevnega - prvi poskus opisa gibanja teles v vesolju z matematičnimi izrazi.

Do takrat je namreč veljala matematika za nekaj tako imaginarnega, da nihče ni verjel, da bi se jo dalo uporabiti tudi za opis gibanja nebesnih teles. V svojem modelu vesolja Kopernik postavi v center Sonce, Zemljo pa obravnava kot enega izmed teles, ki krožijo okoli Sonca po krožnicah. Prav zato veljajo njegovi revolucionarni poskusi za prelomnico v Astronomiji. Kopernikov model je imel seveda ogromno nasprotnikov, med njimi tudi Tycho Brahe (1546 - 1601), ki je sicer verjel, da se planeti gibljejo okoli Sonca, vendar se zanj Sonce in Luna gibljeta okoli Zemlje, ki je še vedno v središču. Po Tychovi smrti je njegove zapise nasledil njegov asistent Johannes Kepler (1571 - 1630), ki je po nekaj letih trdega dela ugotovil, da se vsi planeti gibljejo okoli Sonca, vendar ne po krožnicah ampak po bolj ali manj iztegnjenih elipsah. V letih med 1609 in 1618 je objavil tri osnovne

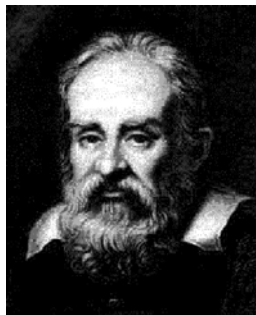
zakone gibanja planetov. Prvi zakon pravi, da je planetova pot elipsa s Soncem v enem od njenih žarišč. Drugi zakon trdi, da se planet giblje hitreje, ko je bližje Soncu, in počasneje, ko je bolj oddaljen. Tretji zakon pa predstavlja matematično zvezo med časom, ki ga porabi planet, da Sonce popolnoma obkroži in srednjo oddaljenostjo od Sonca. Val novih pogledov na vesolje je zaokrožil Isac Newton (1643 - 1727), ki je Keplerjevemu modelu vesolja dodal še gravitacijo. Tako je Newton razrešil "problem dveh teles" in njuno soodvisnost lepo umestil v formule. Newton pa je imel več težav s "problemom treh teles", ko je poskušal postaviti v matematično soodvisnost Sonce, Luno in Zemljo. Danes vemo, da je to praktično nemogoče brez posebnih popravkov, ki jih upoštevajo sodobni računalniški programi.

V 17. stoletju je v Evropi izbruhnila

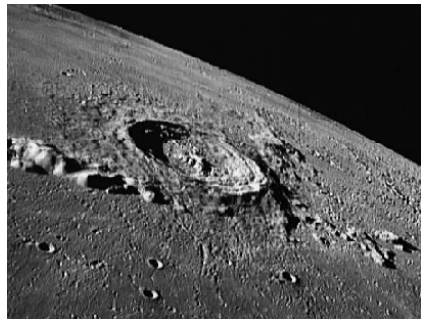
znanstvena revolucija. Sprva jo je dokaj uspešno zatirala Katoliška cerkev, ki je dosegla svojo skrajnost z inkvizicijo v takratni Španiji. Cerkev je tako trdno zagovarjala Aristotelov model vesolja, da je nove znanstvene ideje kaznovala s sežigom na grmadi. Vendar izbruh znanosti, ki je sovpadal z razsvetljenstvom, ni mogla popolnoma zatreti. Odkritje teleskopa (1609) je omo-

Tycho Brahe, zagovornik geocentričnega sistema in veliki nasprotnik Kopernikovega modela, je bil pred odkritjem teleskopa eden najpomembnejših opazovalcev zvezdnega neba. En večjih kraterjev na Luni nosi po njem tudi ime.

Kopernik, Kepler in Galileo - zagovorniki heliocentričnega sistema.

Tudi Kopernik ima svoj krater na Luni.

Newton je z dodajanjem gravitacije Keplerjevim zakonom zaokrožil revolucionaren skok znanstvenega pogleda na vesolje v 17. stoletju.

gočilo Galileu Galileiu (1564 - 1642) odkritje največjih Jupitrovih lun, Venerinih men, kraterjev in gorovij na Luni ter zvezdno strukturo Rimske ceste. S sistematičnim opazovanjem skozi doma izdelan prototip teleskopa je sklepal, da se podobno tudi Zemlja vrti okoli Sonca. "E pur si muove" ali "In vendar se vrti" je njegov znameniti stavek. Kepler je že leta 1629 izračunal in napovedal prehode Merkurja in Venere. Giovanni Cassini (1625 - 1712) je izračunal razdaljo med Soncem in Zemljo 138 milijonov kilometrov, kar je presenetljivo blizu prave vrednosti. Edmund Halley (1656 - 1742) pa je s

pomočjo starih zapiskov dokazal, da so se nekatere svetle zvezde v nekaj stoletjih premaknile in da ozvezdja, kot jih poznamo, niso stalna, temveč se s časom postopoma spreminjajo. Kako veliko je vesolje so ugotovili mnogo kasneje, ko so začeli meriti razdalje do zvezd. Prvo razdaljo do bližnje zvezde v Labodu je izmeril Fridrich Bessel (1784 - 1846) leta 1838. Ugotovil je, da je oddaljena okoli 96.000 milijard kilometrov, kar je okoli 11 svetlobnih let. Večina zvezd je še bolj oddaljenih in je zato njihove razdalje še težje izmeriti.

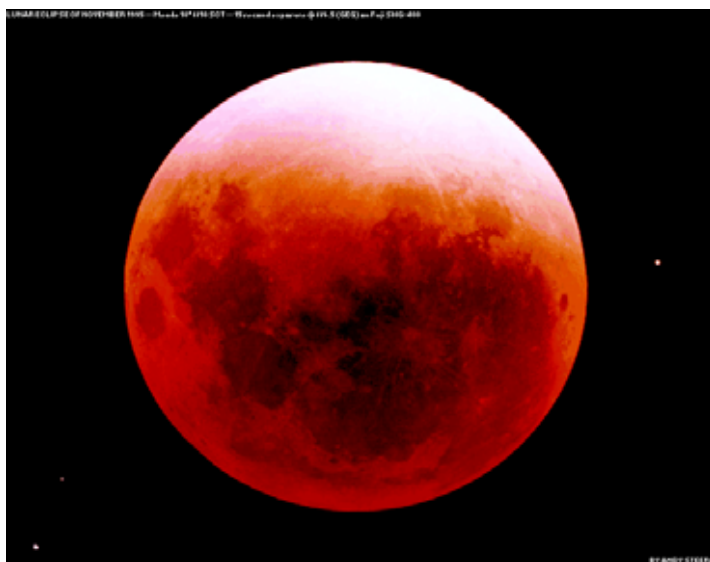
Popolni Lunin mrk - 28. oktobra

V Sloveniji bomo spet imeli pri-

MODRA MISEL

Resnica je grda. Umetnost imamo zato, da ne bi propadli zaradi resnice. (NIETZSCHE)

ložnost opazovati popolni lunin mrk - tokrat v jutranjih urah. Delni mrk se bo pričel 28. oktobra že ob 03:16, popolni mrk pa ob 04:25. Sredina mrka bo ob 05:05, konec popolnega mrka bo ob 05:45. Delnega mrka bo konec ob 06:53. Opazovalcem želim jasno jesensko noč brez megle. Dne 14. oktobra bo sicer s severne poloble viden tudi delni sončni mrk, vendar ne iz naših krajev. Mrk bo namreč ob 5h zjutraj, ko pri nas Sonca še ni nad obzorjem.

Ob popolnem luninem mrku je Luna temna - rjava.

LUNINE MENE

Zadnji krajec	06. 10. 2004	ob	12:13
Mlaj	14. 10. 2004	ob	04:48
Prvi krajec	21. 10. 2004	ob	00:00
Polna luna	28. 10. 2004	ob	05:08
Zadnji krajec	05. 11. 2004	ob	06:55
Mlaj	12. 11. 2004	ob	15:27

VZHODI IN ZAHODI SONCA

1.10. Vzhod: 07:01	1. 11. Vzhod: 06:43
Zahod: 18:42	Zahod: 16:48
15.10. Vzhod: 07:19	15. 11. Vzhod: 07:03
Zahod: 18:16	Zahod: 16:30

PREDSTAVITVE RODOV

Rod Sivega volka

Leto ustanovitve: 1973.

Področje delovanja: Ljubljana.

Število aktivnih članov: 180.

Struktura rodu: 10 vodov MČ, 12 vodov GG, klub PP in 3 klubi grč (skupaj).

Najbolj zagnana članica rodu: Blažka Orel, blazka.orel@siol.net.

Naslov spletne strani rodu: rsv.rutka.net.

Simbolika rodovega imena

Ime našega rodu je bilo taborniško ime Pavla Kunaverja, ustanovitelja predvojnega skavtstva na Slovenskem.

Kosmulja

KOSOBRIN

Učinkovine: vitamin C, vitamin B1, kalij, fosfor, železo.

Uporabnost: pomaga pri slabokrvnosti, razdražljivosti, pri slabih živcih, pospešuje delovanje prebave, deluje diuretično in lajša vnetje. Iz kosmulje lahko naredimo še kompot, marmelado, žele, sok, juho, jogurt, pecivo.

(*Ribes grossularia* L.)

Mešan sok

Potrebujemo: ½ kg kosmulj, ½ kg rdečega ribeza, 20 dag malin, 20 dag sladkorja.

Plodove preberemo, operemo in odcedimo. Sadeže rahlo stisnemo. Dobljenemu dodamo ½ litra vode in zavremo. Tako dobljeno kašo damo v cedilko, ki smo jo pregrnili z bombažno krpo, iztisnemo sok. V soku zavremo sladkor in dobljeni sok nalijemo v čiste steklenice in takoj zapremo.

Marmelada

Potrebujemo: 5 kg kosmulj, 4 kg sladkorja, sok dveh limon.

Kosmulje očistimo in operemo. V lonec damo kosmulje, sladkor, limonin sok in 1 liter vode, vse skupaj kuhamo vsaj ½ ure. Nato vse skupaj pretlačimo in kuhamo tako dolgo, da se marmelada zgosti, še vročo nadevamo v dobro očiščene kozarce in dobro zapremo.

Žele

Potrebujemo: 1 liter kosmuljinega soka in 1 kg sladkorja.

Bistremu nesladkanemu soku dodamo sladkor. Dobro premešamo in kuhamo, da vre vsaj 10 minut. Pene sproti odstranjujemo. Na hladen krožnik damo žličko vroče mase, le-ta se mora strditi. Vroč žele napolnimo v tople kozarce in dobro zapremo.

Je močno razvejan grm. Zraste do enega metra visoko in ima veliko trnja. Med dlanasto krpatimi listi se skrivajo majhni, rumeno zeleni cvetovi. Grm cveti od meseca aprila do maja. Sadeži so majhni, rumeni, rdeči, beli ali zelenkasti in so poraščeni z dlavicami. Plodove kosmulje lahko predelujemo zrele ali nezrele. Nezreli so posebno cenjeni zaradi velike količine pektina. Zato iz njih izdelujemo želeje in marmelade. Zreli plodovi pa imajo zelo veliko količino sladkorja.

Jogurt s kosmuljami

Potrebujemo 25 dag zrelih kosmulj, 2 lončka jogurta, 4 jedilne žlice cvetličnega medu.

Kosmulje operemo, preberemo in jih na drobno narežemo. Jogurtu pri-mešamo med ter v dobljeno zmes umešamo še na drobno narezane kosmulje.

Puding iz kosmulj

Potrebujemo: 80 dag zrelih kosmulj, 15 dag sladkorja, 2 jajci, 3 dag

belih drobtin, 6 žlic malinovega sirupa.

Zrele plodove posipamo s polovico sladkorja in kuhamo na majhnem ognju, da se kosmulje popolnoma zmehčajo. Jajca stepemo z ostankom sladkorja in vanje umešamo drobtinice. Primešamo še dobljeno kašo iz kosmulj in sladkorja. Vse skupaj kuhamo dokler se puding ne zgosti. Nato ga nalijemo v okroglo posodo, ki smo jo splahnili z vodo. Ko se malo ohladi, ga prevernemo na krožnik in prelijemo z malinovim sirupom.

Po Fužinskih planinah

Z Blata na Krstenico in na Planino v Lazu

Višina izhodišča: 1088 m

Višina Planine v Lazu: 1560 m

Višina Krstenice: 1655 m

Višinska razlika: 600 m

Mnogi menijo, da smo Slovenci zapisani svojim goram in da smo narod planincev. Ljubitelji gorskega sveta so v večini člani planinskih društev, ki se združujejo pod okriljem Planinske zveze Slovenije, nekateri prav radi posegajo tudi po reviji Planinski vestnik.

Kaj pa so planine? Odgovor je jasen - hribi in gore zagotovo ne. Slovar slovenskega knjižnega jezika planine opredeljuje kot: s travo poraslim svetom v gorah, ki je namenjen za pašo. V preteklosti je naše sobivanje z drugimi slovanskimi sosedi povzročilo, da smo planine poistovetili z gorami. Ta pomen se je kar dobro prijel in zakoreninil, čeprav skuša marsikdo danes planince zamenjati z gorniki in planinstvo z gorništvom.

Tudi tokrat gremo v hribe in to na prave planine. Obiskali bomo svet pod Triglavom, področje, ki je skrivnostno razbrzdano s kraškimi posebnostmi ter bogato prekrito s travniki, gozdovi in ruševjem. Dviguje se visoko nad Bohinjskim jezerom, s svojim zelenjem pa se dotika vznožij najvišjih gora. Tu gnezdiyo Fužinske planine: Ovčarija, Dedno polje, Laz, Krstenica, Blato ... Dolga stoletja so se domačini poleti z

živino umaknili nanje. Ob studencih so si postavili značilne lesene stane, ki še dandanes prispevajo k slikovitosti okolja. Pred nekaj leti je planšarska dejavnost skoraj zamrla. Danes se življenje počasi vrača. V juliju in avgustu nas tako spet pozdravlja zvonjenje živine, roji muh ter table, ki nas vabijo na kislo mleko. Mikaven pa je tudi jesenski obisk začasnó opustelih planin. S seboj prinaša prijetno sonce, skrivnostne meglice, mir, barve ter čudovite fotografske priložnosti.

Izhodišče

Krožno turo začnemo na Blatu (1088 m). Do njega se pripeljemo po makadamski cesti, ki se odcepi v Stari Fužini in je speljana po dolini Suhe. Do planine je 10 km vožnje. Paziti moramo, da se v zgornjem delu držimo desno, kajti cesta, ki vodi naravnost, pelje na Vogar. Domačini v času sezone pobirajo cestnino, kljub temu pa je parkirišče na izhodišču ob lepem vremenu

precej zasedeno. Če smo brez avtomobila, izlet lahko začnemo v Stari Fužini. Uberemo jo na Vogar in nato nadaljujemo s turo. Čas hoje pa se v eno smer podaljša vsaj za poldrugo uro.

Vzpon

Vozilo pustimo na parkirišču blizu planine Blato. Na desni strani opazimo stezo, ki je speljana pod skalami in je na enem mestu zavarovana z jeklenico. Pot nas kmalu pripelje do strmega kolovoza, ga preči in se nato ob njem vije po gozdu rahlo navzgor. Po slabih pol ure vzpona se naša stezica zlije s širšo in bolj izrazito neoznačeno lovsko potjo. Nadaljujemo strmo navzgor, do roba planote, nato pa bolj umirjeno prečimo po gozdu. Kmalu pridemo do lovske kočice, zatem pa na rob pašnikov in širši kolovoz. Še malo in že smo pri mlekarni na Krstenici (1655 m). Nagrajeni smo s čudovitim razgledom in enkratnim okoljem.

Na spodnjih travnikih Krstenice poiščemo markirano pot na Planino v Lazu. V velikem loku obidemo prostrano dolino Za Ogradi, nato pa nadaljujemo po valovitem, z gozdom poraščenem svetu v vznožju prostrane gore nad nami (Ogradi). Na koncu nas čaka še rahel spust do planine v Lazu (1560 m), ki se ponaša z osvežilnim studencem.

Vrnitev

S planine se vrnemo (oziroma vzpne-mo) po isti poti. Kmalu za klancem nas oznake usmerijo navzdol proti Blatu. Malo pred izhodiščem se naša steza pridruži markirani cesti s Planine pri jezeru.

Če imamo še dovolj moči v nogah lahko turo podaljšamo, tako da s planine v Lazu nadaljujemo do Planine pri jezeru in od tam do Blata.

Nevarnosti

Pot je lahka. Steza na Krstenico ni označena, je pa dobro uhojena. Kljub temu se nanjo ni dobro podati brez zemljevida ali opisa. Na označenih poteh pazite na markacije - kraški teren. V jesenskem času so steze v gozdu pogosto mokre in spolzke.

Najprimernejši letni časi:
 Primerno v kopnih letnih časih.
Časi:
 Blato - Krstenica: 1.30 h
 Krstenica - Planina v Lazu: 1.30 h
 Planina v Lazu - Blato: 1.30 h
 Skupaj: 5 - 6 ur
Zemljevid:
 Triglav. 1 : 25 000. Planinska
 zveza Slovenije. Ljubljana.

črna luknja

Kroje sodi naj krojač

Iz nezaupnih virov zbral Miha Bejek

Iz nezaupnih virov

Končno se je le premaknilo. Tudi taborniki bomo stopili v korak s časom in v ta namen spremenili taborniški kroj. Preverili smo, kar se je že dolgo šušljalo po hodniku Parmove 33 in po šotorih pozno v noč. A spremembe niso lahke in tudi tokrat ne kaže drugače. Predlogov je mnogo, vsak zagovarja svoje, tri skupine pa so že pričele pridobivati podporo širših taborniških množic.

Skupina: Sexy boy.

Predlog: Oprijet kroj v barvi kože.

Obrazložitev: Smo za konec militantnega uniformizma brezobličnih in vrečastih krojev. Naš model kroja omogoča vsakemu taborniku in tabornici, da izrazi svojo edinstvenost in pokaže vse svoje kvalitete. Zakaj bi skrivali elegantne linije tabornic in prekipevačo moč tabornikov? Barva kože je seveda simbolična. Neumno se je skrivati za rjavo barvo sedanjih krojev, barvo dreves. Stopimo izza dreves in se pokažimo kot to, kar smo - ljudje. Naj se vsak človek/tabornik ponosno postavi zase.

Maneken Jess: "Nad krojem sem navdušen, saj je izjemno udoben. Predvsem pa mi je všeč elastičnost materiala, tako da kroja zlepa ne prereseš. MČ in grča bi lahko nosila isti kroj."

Skupina: Čau sonček.

Skupina: Nekateri so za vroče.

Predlog: Sončna očala kot obvezni dodatek kroju.

Obrazložitev: Sončna očala so praktičen in nujen del osebne opreme vsakega tabornika. S podobnim praktičnim namenom je Baden-Powell uvedel skavtski klobuk. Na začetku 20. stoletja sončna očala žal še niso bila tako uveljavljena. Hkrati pa bi taborniki pridobili bolj moderen stil in bili tako bolj prepoznavni ter vablivi za mlade. Razhajanja obstajajo le glede barve okvirjev. Obstaja predlog, da bi očala uskladili z ruticami, in predlog, da bi se barvno skladala z gumbi na krojih. A proizvajalci očal opozarjajo, da verzija z gumbi ni urešničljiva, saj nimajo na voljo toliko različnih odtenkov in vzorcev za okvirje. Testna skupina že testira prototipe.

Predlog: Mini-krila

Obrazložitev: Tradicionalizem duši taborniške vrste. Danes krila nosijo že vsi, zato stopimo v korak s časom in jih nosimo še mi. Minice omogočajo zelo dobro zračenje in pridejo prav v kombinaciji s sedanjim krojem, ki sploh ne diha. Prednost kratkih kril se izkaže tudi na hajkih, saj se zaradi dolžine manj zatikajo v pridrast in grmičevje ter dalj časa ostanejo kot nova. Predlagamo bela bombažna krilca za uradne priložnosti in bolj trpežna usnjena, črne barve, za vsakdanjo uporabo.

Daša Lamut, foto Miha Maček in N.Š.

"Movie child"

LARA ... energična petnajstletnica z izredno voljo do življenja. Ljubiteljica taborništva, plesa, klavirja, kolesarjenja, rolanja, boardanja, hkrati pa tudi ljubljenska kamer in odrov.

Kdaj si se prvič seznanila s taborništvom?

S taborništvom se ukvarjam že celo življenje, ker so tudi moji starši in brat taborniki. Zato sem bila na prvem taboru že, ko sem bila stara 10 mesecev. Eno leto in pol sem bila stara, ko sem prvič dvigala zastavo, in sicer zato, ker sem bila takrat najmlajša na taboru.

Koliko časa pa si že sama tabornica in kje?

V vodu sem od prvega razreda osnovne šole, prva tri leta sem bila v rodu Beli bober, potem pa sem šla v rod Dobre volje, kjer so tudi moji starši in moj brat Miha.

Zakaj ti je taborništvo pravzaprav všeč?

Ker se vedno zabavamo, hodimo na razne akcije in spoznavamo veliko novih ljudi.

Katere taborniške akcije pa si se nazadnje udeležila?

Nazadnje sem bila na Pow wow-u, torej na zletu gozdovnic in gozdovnikov v Ilirski Bistrici.

In prav na tem zletu v Ilirski Bistrici smo te med otvoritveno slovesnostjo videli na odru, kaj si počela?

Ja, to je bilo med predstavitvami planetov. Še z dvema sotabornicama smo pele pesem za našo predstavitev.

To pa ni bilo prvič, da si stala na zletnem odru med otvoritveno slovesnostjo, kajne?

Res ni bilo prvič. Pred dvema letoma na zletu v Tolminu sem vodila celotno otvoritveno slovesnost.

Kako to?

Izbrali so me zaradi izkušenj. Pred tem sem namreč snemala neko oddajo in menili so, da sem primerna kandidatka, ker nimam treme in rada nastopam.

Ali je mesto na zletnih odrih torej vedno rezervirano zate?

Do sedaj je bilo tako, za naprej bomo pa videli.

Taborniki te kličejo Movie Child. Od kje ta naziv?

Ime (ki pa pravzaprav ni pravo taborniško ime, ker nisem bila krščena zanj) sem dobila zaradi vloge otroka v kratkem filmčku, ki smo ga snemali na akciji Vesela srečanja MČ-jev.

Spomnimo se te tudi s televizije. Vodila si oddajo na TVS, kakšna oddaja je to bila?

To je bilo več polurnih oddaj za otroke, in sicer o različnih evropskih državah. V vsaki oddaji je bila predstavljena ena država. Šlo je za izmenjavo oddaj med določenimi državami v Evropi, otrokom so na zanimiv način predstavile evropske države in njihove glavne značilnosti.

Si jo sama vodila?

Ne, vodila sem jo z Anžetom Škrubetom, imela pa sva še dva sovoditelja, Mašo in Tilna. Ostali nastopajoči so bili v vsaki oddaji drugi, vedno pa so bili povezani z državo, ki smo jo predstavljali (gostili smo otroke, ki so imeli starše iz tistih držav in podobno).

Kako si dobila vlogo?

Na neki tekmi hip-hopa je režiserka po mojem nastopu prišla do mene in me vprašala, če me zanima delo na televiziji oz. če bi posnela oddajo. Ker me je zanimalo, sem poklicala in to je bilo to.

Je bila ta oddaja tvoje prvo srečanje s kamerami?

Ja, bilo je prvo resno snemanje. Ampak je bilo pa zanimivo in neka nova izkušnja, na to imam lepe spomine.

Kaj pa ti je bilo najbolj všeč na snemanjih?

Najbolj zanimivo je bilo snemanje na terenu, še posebej ko smo šli smučat na Kanin in ko smo leteli z balonom.

Omenila si hip-hop. Se resno ukvarjaš s plesom?

Kar dosti resno. Hodim na razne tekme, predvsem pa mi ples predstavlja užitek in zabavo.

Pa imaš kakšne večje dosežke?

Zmagali smo na državnem prvenstvu leta 2000 v malih formacijah, leto kasneje sem bila prva na državnem prvenstvu v electric boogie-ju. Pred dvema letoma smo zasedli drugo mesto v mali formaciji in drugo mesto v parih. Bila sem tudi na svetovnem prvenstvu.

Igraš pa tudi klavir?

Ja, klavir igram od svojega šestega leta. Sedaj obiskujem osmi razred glasbene šole.

Ob vsem tem, pa še rolanju, boardanju, pohodništvu, kolesarjenju in še čem, verjetno težko najdeš čas še za fanta?

Si ga že vzamem. ☺

Skupni imenovalec

V življenju se lotimo marsičesa in na pomembnem mestu so tudi razmerja, ki jih ustvarjamo z različnimi ljudmi.

Kamorkoli gremo, karkoli počnemo in ne glede na to, kakšno kariero smo izbrali, povsod nas spremlja en skupni imenovalec - ljudje.

Kadar smo v razmerjih uspešni, je življenje lepo, kadar smo v razmerjih razočarani pa veselje do življenja začne izginjati. Razmerja nam v življenje lahko prinesejo veliko zadovoljstva, znajo pa biti tudi zelo zoprna zadeva, kar je žal največkrat odvisno ravno od nas samih.

Če se odločimo, da bomo živeli sami, bomo v razmerjih najverjetneje trpeli, če se odločimo, da bomo pozornost in

energijo usmerjali v razmerja (prijatelje, družino, sosede ...) pa bodo naša razmerja dobila tisto pravo harmonijo.

Z razdajanjem lahko na življenje drugih ljudi vplivamo zelo pozitivno. Seveda vse le ni tako bleščeče, saj je pot do zelo uspešnih razmerij težavna in že na naslednjem koraku lahko srečamo "trn našega življenja".

Ne dopustimo, da bi njegovo obnašanje vplivalo na naš odnos do njega, ampak vedno gradimo na njegovih pozitivnih lastnostih.

Ljudje se med seboj razlikujemo in vsak od nas ima pravo do drugačnosti, žal pa se dostikrat zgodi, da le-te okolje v katerem živimo ni odprto sprejeti.

Postati človek ob katerem se ljudje dobro počutijo, je umetnost in do nje zagotovo prideš, če pokažeš iskreno zanimanje za ljudi. To pomeni, da jim dviguješ razpoloženje in odpuščaš boleča dejanja.

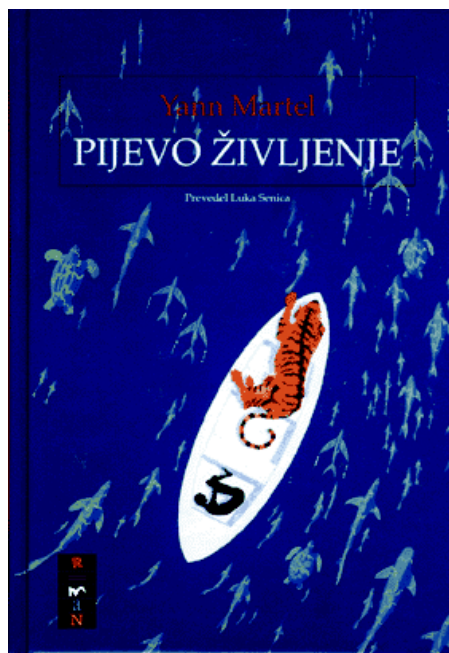
Sopotnika

Spominjam se, da sem nekoč pisal o tem, kako hvaležna prijateljica je knjiga. Nikoli, nikdar ne zameri, če jo odložim na polico in se je naslednjič spomnim, ko si je močno zaželim. Danes dodajam, kako čudovito darilo je knjiga. Z nekaj truda in mislijo na obdarovano osebo zlahka najdete čudovite zaklade. K iz srca podarjeni knjigi vedno sodi še posvetilo. S tem o sebi poveste največ!

Knjiga, ki vam jo predstavljam danes, mi je ljuba ravno zato, ker je bila izbrana z vrhano mero pozornosti, prav zame. Vedno, ko jo bom vzel v roke, se bom z veseljem spomnil nadvse prijetne osebe, ki mi jo je podarila.

Pijevo življenje je v prvi vrsti nenavadna zgodba, ki na najbolj absurden način za slabo leto dni združi usodi dveh glavnih junakov. Kakor da ni dovolj, da si je pisatelj **Yann Martel** izmislil dečka po imenu Piscine Molitor Patel, ki je z dušo in telesom predan trem veram hkrati! Prav ta deček, ki ga v obsežnem uvodu dodobra spoznamo, se po še bolj čudnem spletu okoliščin znajde sredi morja, v precej majhnem rešilnem čolnu, nekje med Indijo in Kanado. Da je komedija popolna in še bolj fantastična, mu usoda za sopotnika določi Richarda Parkerja - ogromnega, strašnega, oranžnega, dvesto kilogramskega bengalskega tigra. Odisejada, katere cilj je golo preživetje, se lahko prične!

Nenavadno življenjsko popotovanje dečka in bengalskega tigra je opisano tako podrobno in doživeto, da bi bilo včasih morda bolje, ko bi pisatelj kako malenkost preprosto izpustil. Občutljivejšim ljudem prijazno svetujem, da se branja ne lotevajo pred jedjo. Ostali pa boste gotovo uživali v sila realističnih opisih občutkov, misli in dejanj glavnih junakov.

Knjiga je bogata, polna, izvirna in duhovita hkrati. Ko zgodbo presenetljivo hitro preberemo, si želimo, da je avtor ne bi sklenil že pri stotem poglavju.

Nek japonski uradnik, ki je kasneje v zgodbi napisal poročilo o nenavadni nesreči na morju, je suhoparno zapisal: "Izpoved edinega preživelega potnika, gospoda Piscine Molitorja Patela, državljana Indije, priča o nepredstavljenem pogumu in vzdržljivosti v izjemno težkih in tragičnih okoliščinah. Po mnenju avtorja poročila je njegova zgodba edinstvena v zgodovini brodolomov. Doslej so le redki brodolomci preživeli na morju več kot sedem mesecev, še nobeden pa v družbi odraslega bengalskega tigra."

Knjiga še diši po tiskarski barvi. Čaka in vabi.

Jež svetuje, vi preberete:
Yann Martel, Pijevo življenje

Menjava prostorov

Namen: ogrevanje, odkrivanje lastnosti in značilnosti članov voda.

Število: 10 do 30 udeležencev.

Čas: 10 do 20 minut.

Vsi udeleženci sedijo v krogu, razen vodnika, ki stoji na sredini in sprašuje po lastnostih in značilnostih (kdo je rojen v znamenju tehtnice, kdo nosi modre nogavice ...). Udeleženci z imenovanimi značilnostmi med seboj zamenjajo prostore, tisti, ki ostane brez zamenjave prepusti prostor vodniku in naprej sprašuje po značilnostih.

Opomba: tisti na sredini skuša sebi priskrbeti prostor v krogu. Na dogovorjen znak morajo udeleženci čim hitreje zamenjati prostore (samo tisti, ki se jih izgovorjena značilnost tiče).

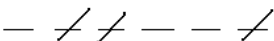

REBUS

A se kaj veselite prihajajočih akcij oziroma ...

kost

(dejavnost, ki jo taborniki izvajamo na črki A)

rešitev: kostanj

STRIC VOLK

Ste se oddahnili. Od česa neki, se sprašujete? Od volitev vendar. Upam, da ste tisti, ki imate pravico voliti, izbrali "ta pravega". Takšnega, ki mu taborniška organizacija v Sloveniji ne bo španska vas. Takšnega, ki bo taborniški organizaciji v Sloveniji sem ter tja bolj razvezal svoj mošnjiček, in predvsem takšnega, ki nas bo imel rad in to ne samo pred volitvami.

Da v taborniški organizaciji ne verjamemo preveč predvolilnim obljubam, so dokazali tudi na zadnji seji starejšinstva, ko si je modro vodstvo naše zelene bratovščine reklo "postaviti se moramo na svoje noge" in se dogovorilo o prihodnji članarini. To je bila tragikomedija v nekaj nadaljevanjih. Prvo dejanje je bilo prav gotovo tisto z nesklepčno sejo našega vrhovnega štaba v Velenju. Drugo v več slikah pa, za našo zeleno bratovščino, ki je bolj navajena štorov in skal, v "prenobel" dvorani zdravstvene blagajne sredi Ljubljane. Da bi jo vsaj MZT-jevci najeli, pa še to ne. Pa tudi rogljičkov ni bilo. Če bi bili, bi se ob njih in morda še ob kakšni kavici prej uskladila mnenja, kdo je bogat in kdo reven in kdo je za članarino za NAŠO bratovščino in kdo ne. Pa ni bilo ne rogljičkov in ne kave in tudi ne ta prave članarine, ki bi lahko zagotavljala nemoteno delo organizacije. Prepričan pa sem, da bodo slabo odnesli prav tisti, ki jim je odveč pobrati za skupno vrečo nekaj več kot doslej.

Da ni težko zbrati v enem dnevu več kot prispevek rodu za skupno blagajno, priča tudi dogodek sredi Postojne, ko so v enem samcatem dnevu nabrali prek 22 ton starega papirja, se v taborniški uniformi predstavili na premnogih vratih stricev, tet, sorodnikov, znancev, trgovcev, direktorjev, županov, predsednikov ... in mnogim prihranili neljub obisk kontejnerjev, v katerih največkrat konča star papir. Prav vsi so jim v pozdrav klicali "pridite še". Odgovor je bil preprost, "pridemo".

Voljo imamo, taborniško iznajdljivost tudi, roke nam služijo še za kaj drugega kot za dvigovanje "proti". Dokažimo to sebi in vsej zeleni slovenski bratovščini in zberimo toliko ton starega papirja v svojem kraju, da pokrijemo zavrtnji del članarine. Ne bo treba nabrati 22 ton, izračunajte si sami.

Do takrat pa, prosim, nikar več ne prisegajte na svojo revščino, kajti prav lahko se vam lahko zgodi, da se ob vašem ravnanju res znajdete v njej.

Pa lep pozdrav do prihodnjič!

Vaš stric volk

NAGRADNA KRIŽANKA

			TABOR	MESNI IZDELEK	PAS PRI KIMONU	SLIKARKA PLES- TENJAK	ANTON JANSA	TABOR	DELAVEC, KI KOPLJE PREMOG	KIRURŠKI POSEG	FINO MLETO ŽITO	OBRAMBA
			ŠUMEČA PLJAČA					GEOM. LIK S ŠTIRIMI KOTI				
			ZNAK, KI ZNIŽA NOTO									
SESTAVIL: F. KALAN	NAŠA PEVKA (M. Z.)	PRIPADNIK ILIROV KOROŠKI KANTAVTOR (A. S.)					PEVEC JUNKAR	DEKAGRAM (POG.)				
								KRŠKO				
MAZILO					LETOVIŠČE PRI KOPRU							
7 IN EVA					RUŠKA, MOČNA ŽGANA PLJAČA	GL. MESTO GANE					BESEDNA PREME- TANKA	RDEČI KRIZ
						ČASOVNO OBDOBJE						
NAŠ PEVEC (GIANNI)								HERMAN RIGELNIK	NEKDANJI RUSKI VLADAR			
TONE SVETINA			MODEL VOZILA SEAT	DREVO IN NJEVOV SAD V TRDI LUPINI					PRIPADNIK INKOV			
									TVOREC			
STAREJŠI MODEL VOZILA CITROEN				PRITR- DILNICA PRESED- NIK PZS (FRANC)			PREPROSTO LJUDSTVO					IME PEVKE RUPEL
MAJHEN ZOB						ŠTRLEČ DEL OBRAZA	PEVEC PESTNER	TEHTNICA				
								SMILJAN ROZMAN				
LEPO VEDENJE										SIMBOL ZA RADON		
										ČARLI ARHAR		
PRASKA					OTROČE							
DRŽAVNA BLAGAJNA					STANE OBLAK			ZGORNJI STRANSKI DEL TELES				

Nagrajenci in nagradni razpis številka 10

Nagrajenci iz številke 9 so: Matic Cankar, Žiri - knjiga, Kaja Šergan, Zagorje - knjiga, Neža Buh, Lj.-Šmartno- knjiga, Maja Freljih, Žiri - Droga. Čestitamo!

Nagradne kupone št. 10 pošljite najpozneje do 25. oktobra na naslov: Revija TABOR, Parmova 33, 1000 Ljubljana. **Obvezno na dopisnici.**

NAGRADNI KUPON - 10

Rešitve so:

LIERER
 Penzion-restavracija
 Srednje Gameljne 32e

ZADRUGA

JAZOVI

DROGA

Reševalec:

**Ali še vedno ne veste kam boste šli za
Božič in Silvestrovo ali na zimovanje?**

**Morda pa je Gozdna šola ZTS v Bohinju pravi
odgovor na to vprašanje.**

**Ne odlašajte, čimpreje pokličite 041/490 888 in
si zagotovite prostor.**